N°. 8755. NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANT. A°. 1860.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:

Voor Amsterdam........*f* 7.50. Voor de overige Steden des Rijks *f* 8.50.

De Zondags-Editie....... 〃 1.50. Afzonderlijke Couranten...... 〃 0.10.

Ieder loopend Kwartaal moet voldaan zijn uiterlijk op den 15den der 3de maand.

Maandag 9 Januarij.

UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.

Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIËN:

Van EEN tot ZEVEN regels, behalve de 35 c. zegelgeld..........*f* 1.75.

Iedere regel meer.. 〃 0.25.

Buitengew. groote Lett., naar mate der ruimte die zij beslaan, à 25 c. per regel.

Zondags-Editie.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Vrijdag 6 Januarij (des Avonds.)

De Hertogin van Aumale en de Prinses van Salerno hebben gisteren te Windsor een bezoek bij H. M. afgelegd.

— Niet alle Engelsche dagbladen deelen de zienswijze van de *Times* aangaande het niet wenschelijke van een tractaat tusschen Engeland en Frankrijk. De *Daily News* onder anderen is van gevoelen, dat de Engelsche regering, zoo zij aan den wensch des volks voldoen wil, de vrijheid van Italie door alle in hare magt zijnde middelen moet verdedigen. De *Morning Post* is van oordeel, dat de aftreding van graaf Walewski moet beschouwd worden als het bewijs, dat Keizer Napoleon besloten heeft om de inzigten van Engeland in de Italiaansche kwestie te ondersteunen. 〃In dat geval, 〃zegt het blad," zal Italie vrij gemaakt worden, onverschillig of er al dan niet een congres tot stand kome." Het blad wijst er voorts op, dat de Heer de Thouvenel, de opvolger des Heeren Walewski, een ijverig voorstander is van de Fransch-Engelsche alliantie, weshalve zijne optreding gelijk staat met eene bevestiging der vriendschapsbanden tusschen de beide mogendheden.

— De invoer van kostbaar metaal te Londen heeft, gedurende de laatste zes maanden, eene waarde van 19,519,344 £ en in het afgeloopen jaar 43,148,348 £ bedragen; de uitvoer beliep in dezelfde tijdvakken 18,532,122 £ en 41,046,854 £.

— Ten gevolge van de te sterke persing, om het water uit Loch Katrine naar Glasgow te voeren, zijn dezer dagen eenige buizen gesprongen, waardoor de ontvangst van het water zal worden vertraagd.

— Naar luid van overland-berigten uit Australie waren vier schepen met een gezamenlijk bedrag van 366,000 £ aan goud naar Engeland verzonden. Te Melbourne was de proviand-leverancier Graham met 80,000 £ gefailleerd.

— Eene der Australische kolonien, de provincie Victoria, heeft onlangs de rekeningen van haar financieel bestuur over het jaar 1858 openbaar gemaakt. De kolonie Victoria bestaat nog slechts 22 jaren en de beschaafde mensch had zich vóór dat tijdstip op dien ongastvrijen grond niet gevestigd. Tegenwoordig bedragen de inkomsten van Victoria ruim 18,750,000 £, waarop de invoerregten voorkomen met 8,250,000 £, het uitvoerregt op goud met 1,875,000 £, de verkoop of verpachting der rijksgronden en patenten 2,000,000 £ en de posterijen 500,000 £.

Deze inkomsten zijn uitsluitend de opbrengst der door de wetgevende vergaderingen der kolonie vastgestelde en goedgekeurde belastingen; het is natuurlijk ook het Parlement, hetwelk het budget van uitgaven heeft vastgesteld en deze begrooting getuigt van de wijsheid des koloniaal-bestuurs, gelijk het budget der ontvangsten blijken geeft van de welvaart der kolonien. Aan het onderwijs waren besteed 565,000 £, aan wetenschappelijke onderzoekingen 150,000 £, aan verbeteringen voor den gezondheidstoestand 156,000 £, aan openbare werken 4,375,000 £, aan eene nationale boekerij 50,000 £, aan de oprigting eener hoogeschool 50,000 £, terwijl zich in de schatkist een saldo van 2,800,000 £ bevond. Op het budget der uitgaven merkt men ook nog 156,250 £ op, ten behoeve van de slagtoffers der insurrectie in Indie.

De kolonie, die van een bestaan van 22 jaren met eenig gevoel van trotschheid zoodanig budget aan de beschaafde wereld kan aanbieden, heeft bereids vele van die vreedzame revolutien doorstaan, welke men hier te lande met den naam van hervormingen bestempelt, en hare staatsregeling aanmerkelijk gewijzigd in den zin der democratische beginselen, zonder dat daarbij de orde of voorspoed een oogenblik is bedreigd geworden.

Duitsche Post.

WEENEN, 5 Jan. Het berigt dat de graaf Walewski zijn ontslag als minister van buitenlandsche zaken heeft verkregen, is hier ontvangen en heeft geene bevreemding hoegenaamd verwekt in de hoogere kringen, want reeds sedert een paar dagen werd deze gebeurtenis voorzien. Men houdt zich overtuigd, dat dergelijke ministeriele wijziging geene of hoogstens onbeduidende verandering zal te weeg brengen in de rigting der Fransche staatkunde. Ten bewijze hiervan wordt het voorbeeld aangehaald van de vervanging des Heeren Drouin de Lhuys door den graaf Walewski. Een onaangenamer indruk daarentegen heeft het berigt van de verdaging van het congres te weeg gebragt, dewijl men algemeen van oordeel is, dat de regeling der Italiaansche aangelegenheden daardoor zeer bemoeijelijkt zal worden.

— Aangaande het vertrek van Graaf Rechberg naar Parijs is tot op dit oogenblik niets zekers bekend. Eerst heette het, dat hij den 7den derwaarts zou vertrekken, thans echter schijnt zijne afreis weder uitgesteld te zijn.

— Men beklaagt zich hier te lande steeds over de Pruisische Regering en hare tegenwoordige staatkundige rigting. Men erkent, en kan dit ook niet loochenen, dat het afgeloopen jaar zeer noodlottig is geweest voor Oostenrijk, maar houdt vol, dat ook Pruisen in dat jaar geenszins aan zijne bestemming heeft beantwoord, en dat men op dit oogenblik, terwijl de toenemende eerzucht van Frankrijk ook in Duitschland zooveel bekommering baart, niet weet welke gedragslijn Pruisen volgt en volgen zal, en welke hoofdbeginselen in dien staat zijn aangenomen.

— De commissie tot het regelen en controleren der nationale schuld, heeft zich gisteren geconstitueerd en is heden door den Keizer in een bijzonder gehoor ontvangen. Zij zal haren arbeid onverwijld aanvangen.

— Op bevel der regering is het vieren van het feest ter eere van Kazinczy in geheel Hongarije verboden.

— Het aantal leerlingen der handelsschool te Praag beloopt reeds meer dan een 300-tal.

— Uit Konstantinopel wordt berigt, dat de telegraafkabel tusschen de hoofdstad en Varna, welke is gebroken, niet voor het einde des winters kan hersteld worden. De telegraphische verbinding van Bagdad tot aan de rivier Diala is thans geheel gereed.

BERLIJN, 7 Jan., (des Ochtends). De minister van binnenlandsche zaken, de graaf von Schwerin, heeft dezer dagen aan de verschillende plaatselijke autoriteiten eene circulaire gezonden, waarin de wensch wordt uitgedrukt, dat men bij het arresteren van personen met grootere omzigtigheid dan vroeger moge te werk gaan. Voorloopige inhechtenisneming, ten einde zich ten opzigte van de gegrondheid van het opgevatte vermoeden te overtuigen hoe kort zij ook dure, is slechts dan te regtvaardigen, indien alle redelijke twijfel ten dien opzigte heeft opgehouden te bestaan. Zoodra de politie iemand van zijne persoonlijke vrijheid heeft beroofd, moeten de redenen, welke er toe geleid hebben, uitvoerig in het proces-verbaal worden ter nedergesteld.

— In gewoonlijk goed onderrigte kringen verneemt men, dat de Prins de Latour d'Auvergne, de nieuw benoemde Fransche gezant alhier, waarschijnlijk vroeger te dezer stede zal aankomen, dan aanvakelijk werd ondersteld, dewijl zijne tegenwoordigheid te Parijs niet langer zal vereischt worden, daar men onderstelt dat het congres vooreerst niet tot stand zal komen.

— Men verzekert in goed onderrigte kringen, dat de komst van den Baron van Usedom alhier geene vertraging hoegenaamd zal veroorzaken, in de behandeling van het Keur-Hessische vraagstuk, op welks beslechting door onze regering ernstig zal worden aangedrongen.

— Het blijkt thans, dat de onderscheidene Duitsche oeverstaten, met uitzondering van Hanover, van hunne toetreding tot de conferentie door onze regering voorgesteld, hebben doen blijken. De voorloopige werkzaamheden zullen weldra aanvangen, want de opening der zitting is op den 8sten of 9den vastgesteld.

— Naar men uit Rostok berigt, zijn aldaar in 1859 543 schepen binnengeloopen en 618 uitgezeild.

— In de nabijheid van Neustadt is eene wilde kat geschoten, welke 24 pond woog.

— Uit Hamburg wordt gemeld, dat gedurende het afgeloopen jaar aldaar uit zee zijn binnengeloopen 4554 schepen, welke hebben aangevoerd 377,200 last, van 6000 pond elk. De gezamenlijke aanvoer is nog 39 last minder dan het geringste totaal der laatste vijf jaren. Het aantal stoomschepen in de vaart op New-York, Havanna, Frankrijk, Noorwegen en Engeland, is zeer toegenomen.

FRANKFORT, 6 Jan. Volgens mededeelingen uit Bern heeft de Bondsraad van de Engelsche regering eene nota ontvangen ter gunste van de Israëlieten. Er wordt bijgevoegd, dat bedoeld stuk in zeer vriendschappelijke bewoordingen is gesteld.

Algemeen is men daar zeer ingenomen met de benoeming van den staatsraad Stämpfli tot minister van oorlog, waarvan men de beste verwachtingen koestert voor de uitbreiding en doelmatige inrigting der verdedigingsmiddelen des lands.

— In het Groothertogdom Baden neemt de beweging tegen het concordaat steeds toe, vooral te Freiburg, waar de bloei en het bestaan der universiteit door het concordaat in gevaar wordt gebragt, vermits de hoogleeraren daardoor zeer afhankelijk gemaakt worden van den aartsbisschop van Freiburg.

Fransche Post.

PARIJS, Vrijdag 6 Januarij.

Gisteren was er groot diplomatiek diner ten hove.

— Men verzekert, dat Graaf Walewski zelf den Heer de Thouvenel als zijn plaatsvervanger, aan den Keizer heeft aanbevolen.

— Naar men verzekert, hebben de Keizer en Keizerin graaf Walewski, die geen huis hier bezit, het hotel van den hertog van Alba in de Elysesche-velden aangeboden, maar de graaf heeft voor het aanbod bedankt, onder mededeeling, dat hij voornemens was om zich met zijne echtgenoot voor eenigen tijd op reis te begeven.

— De Heer de Thouvenel wordt tegen den 20sten dezer te Parijs verwacht, met den secretaris van legatie, den Heer de Berthémy, die als chef van het kabinet zal fungeren.

— Het *Journal des Débats* neemt uit de Engelsche bladen de bewering over, dat de reis ven lord Cowley naar Londen in verband staat met de meermalen besproken kwestie van een tusschen Engeland en Frankrijk te sluiten tractaat, tot gemeenschappelijke regeling van de Italiaansche aangelegenheden. Het blad doet deze mededeeling door geene enkele opmerking vergezeld gaan.

— De raad van het vergroote Parijs is heden voormiddag voor het eerst vergaderd geweest. Morgen zal de prefect, de Heer Haussmann, aan de leden van dat collegie een luisterrijken maaltijd geven, gevolgd door eene soirée musicale. Reeds is een begin gemaakt met de toebereidselen voor deze feestviering.

— Naar men wil, zal er binnen kort bij den Raad van State een wetsontwerp worden ingediend, bij hetwelk aan het gouvernement magtiging wordt verleend om aan die maatschappij, welke op de meest voordeelige condition concessie vraagt tot het openen eener geregelde stoombootdienst van hier over Suez naar het eiland Réunion, die concessie te verleenen.

— Onze industrieelen wenschen voordeel te trekken van de omstandigheden ter bevordering van onzen handel op China. Zoo houdt zich o. a. de maatschappij van nijverheid te Elboeuf thans ernstig bezig met het plan tot de zending van een gedelegeerde, die in last zou hebben om in China naauwkeurig onderzoek te doen naar de verschillende hulpbronnen, welke het land aldaart oplevert, ten aanzien van de wol-productie en de consumtie van geweven wollen goederen.

— Men meldt thans, dat de zes kanonneerbooten, welke naar China zullen gezonden worden, uit twintig verschillende deelen bestaan, die zeer gemakkelijk ineen gezet kunnen worden. Elk dezer booten voert een stuk geschut met getrokken loop.

— Gelijk wij reeds hebben gemeld, heeft de pauselijke nuntius eene nota van zijne regering ontvangen om die bij de Fransche in te dienen. Hij heeft dit nog niet gedaan en zelfs den Heer Baroche, den tijdelijken minister van binnenl. zaken nog niet bezocht. De inhoud der nota is niet bekend; men onderstelt echter dat zij eene ontwikkeling bevat van de denkbeelden in het *Giornale di Roma* uiteengezet. Sommigen zelfs beweren, dat de conclusie nog verder strekt. Dit is welligt slechts een gevolg van de geruchten te Rome omloop, dat de Paus voornemens was zich naar Gaëta te begeven en van daar naar het eiland Majorca, waar Spanje hem eene wijkplaats heeft aangeboden.

— Het gerucht wint veld, dat de pauselijke nuntius Parijs tegen het einde dezer maand met verlof zal verlaten, en de nuntiatuur aan een zaakgelastigde zou worden opgedragen.

— De *Constitutionnel* behelst eenige regelen in antwoord op het artikel, dat in het officieele dagblad van Rome opgenomen werd tegen de brochure *Le Pape et le Congrès*. Het blad zet het beginsel daarbij op den voorgrond, dat men den paus niet mag verantwoordelijk stellen voor de heftige taal en de weinig parlementaire uitdrukkingen, waardoor bedoeld artikel zich kenmerkte. Het doet wijders uitkomen, hoezeer zulke hartstogtelijke uitvallen de vijanden van den Heiligen Stoel in de hand werken. Het merkt op, dat een zoodanig optreden van het officieele dagblad van Rome tegen eene *anonyme* brochure, het bewijs levert dat daarin zeer veel moet voorkomen, dat volkomen juist is en dat die officieele vertooning de brochure zeer in de achting van het algemeen moet doen rijzen. Moest men echter, zoo besluit de *Constitutionnel*, in bedoeld artikel iets anders zien, dan zou Frankrijk zich daarover kunnen bedroeven, maar nooit zal het zich er door gekwetst toonen, veel minder den paus daarvoor verantwoordelijk stellen. (*Reeds kortelijk per telegram gemeld.*)

— Door de correct. regtbank is uitspraak gedaan in de zaak van den Hr. Vacherot, den schrijver van *la Démocratie*, die veroordeeld is tot één jaar gevangenisstraf en 1000 f. boete. De uitgever Chamerot heeft eene maand gevangenis en boete bekomen en de drukker Martinet eene boete van 100 fr.

— De *Salut Public* van Lyon deelt mede, dat een jongeling uit die stad, bij gelegenheid van het nieuwjaar, het slagtoffer van eene kwalijk geplaatste scherts geweest is. Deze jongeling, die een vrij goede betrekking in een handelshuis bekleedt, had door een photograaph een groot aantal visite-kaartjes doen vervaardigen, waarop zijn portret gephotographieerd was. Een zijner vrienden, die zijn kaarten-boekje in handen had weten te krijgen, heeft aan verscheidene rijke kooplieden, die huwbare dochters hebben, het portret van dezen jongeling gezonden, na daaronder het volgende berigt geschreven te hebben: De Heer X...., 28 jaren oud, Franschman en gevaccineerd, wenschte te huwen, hij vraagt 100,000 francs als huwelijksgift. Vaste prijs. Goede getuigenissen. Voor zijne zedelijkheid wordt ingestaan; gelieve zich alle avonden in den schouwburg te adresseren aan de plaats N°. ..., bij het orkest. Vele personen hebben zich des avonds naar den schouwburg begeven, maar de plaats was ledig. De Heer X.... over deze zaak verontwaardigd, heeft dengene, die zich deze scherts heeft veroorloofd, tot een tweegevecht uitgedaagd.

Belgische Post.

BRUSSEL, Zaturdag 7 Januarij.

— Onlangs is ter beurze te Parijs bij geruchte verzekerd, dat Koning Leopold zich op den nieuwjaarsdag ongunstig had uitgelaten over den algemeenen staatkundigen toestand. Dit wordt thans gedeeltelijk bevestigd door de dagbladen, welke de aandacht vestigen op de omstandigheid, dat ditmaal 's Konings antwoorden op de officiele aanspraken eene meer dan gewone beteekenis hebben gehad; dat die antwoorden, wel is waar, nooit door het regeringsblad worden medegedeeld, maar dat zij laatstelijk zijn uitgesproken in tegenwoordigheid van de ministers, waardoor zij eenigermate een officieel karakter hebben bekomen. Het zou vooral in zijn antwoord aan den senaat zijn geweest, dat de Koning heeft gedoeld op de ernstige bezwaren, welke de politieke toestand van Europa thans oplevert. In het antwoord aan de Kamer van vertegenwoordigers heeft Z. M. den afgevaardigden zijnen dank betuigd voor de vaderlansliefde, waarvan zij een doorslaand bewijs hebben gegeven door het toestaan der fondsen, benoodigd voor de uitbreiding der Antwerpsche vestingwerken. De Koning moet bij die gelegenheid hebben verklaard, dat de regering zich voorstelt aan het reeds beonnen werk eene nog grootere uitbreiding te geven. Van de zijde der liberalen wordt aangemerkt, dat men deze woorden in verband schijnt te moeten brengen met een voorstel, hetwelk onlangs is onderworpen aan het oordeel der centrale sectie voor de begrooting der Buitenlandsche Zaken, strekkende tot het verleenen van één millioen voor de uitbreiding der militaire marine. Dit voorstel is, wel is waar, naderhand weder ingetrokken, maar men wil uit het gebeurde afleiden, dat de regering het bepaalde voornemen heeft om meer gelden aan te vragen voor den aanbouw en de wapening van oorlogschepen.

— Te Fays nabij Verviers is, in een veestal, brand ontstaan, welke door den wind aangewakkerd, in weerwil der spoedig toegebragte hulp, zoo toenam, dat binnen korten tijd vier woningen in de asch werden gelegd. Vier koeijen en 2 varkens zijn omgekomen. De schade wordt op 25,000 frs. begroot.

— In het afgeloopen jaar zijn te Lanquesaint in Henegouwen op eene bevolking van 500 zielen slechts 2 personen overleden, van welke de een slechts 10 maanden oud was.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, Zondag 8 Januarij.

Het *Staatsbl.* N°. 1 bevat een besluit van 2 dezer, houdende verlenging van den termijn voor den ijk van het oude vaatwerk in Limburg tot 1 Julij 1860.

Het *Staatsblad* N°. 150 bevat de wet van den 26sten December 1859, houdende aanwijzing van de middelen ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor den jare 1860.

Z. M. heeft met wijziging in zoo verre van het sub. N°. 2 bij besluit van 26 Dec. jl. bepaalde omtrent de bezoldiging der rijksveldwachters, opzieners der jagt en visscherij bepaald, dat deze beambten, voor zoo verre zij niet behooren tot eene hoogere dan de derde klasse der rijks-veldwachters, eene jaarwedde zullen genieten van driehonderd vijftig gulden.

Bij koninklijk besluit van 17 Dec. ll., N°. 92, zijn, gedurende het jaar 1860, de volgende sommen toegekend aan de korpsen van het leger:

	A. voor het mil. onderwijs.	*B.* voor de boekerijen.	*C.* voor admin.-kosten.
Regem. grenadiers en jagers.	*f* 750	*f* 200	*f* 5000
Een reg. infanterie . . .	〃 750	〃 200	〃 6000
〃 〃 dragonders . . .	〃 650	〃 100	〃 2500
〃 〃 veld-artillerie . .	〃 975	〃 100	〃 3500
〃 〃 vesting-artillerie .	〃 775	〃 100	〃 4000
Reg. rijdende artillerie . .	〃 575	〃 100	〃 2500
Korps pontonniers. . . .	〃 270	〃 60	〃 200
Bat. mineurs en sappeurs .	〃 540	〃 90	〃 1500
Instructie-batt..	〃 〃	〃 200	〃 2000
Algem. depot. van discipline .	〃 25	〃 100	〃 1000
Kon. Mil. Akademie . . .	〃 —	〃 —	〃 2000

Z. M. heeft benoemd tot lid der prov. commissie van geneesk. onderzoek en toevoorzigt in Noord-Holland, den Heer C. A. J. A. Oudemans, med. doctor, hoogl. in de genees- en kruidkunde aan het athenaeum te Amsterdam. — Verleend aan Mr. C. Fock, op zijn verzoek, eervol ontslag als schout van de waterschappen: Het gemeene land van Wijk bij Duurstede, het Wijkerbroek, en Leuterveld en Melkweg (prov. Utrecht).

Z. M. heeft tot burgerlijke leden of hunne plaatsvervangers bij de onderscheidene militieraden voor de ligting der nationale militie van 1860 benoemd: In den militieraad te 's Hertogenbosch, Jhr. Mr. L. W. J. M. Verheijen en A. F. Mulders, tot hunne plaatsverv.: Mr. J. B. H. van de Mortel en F. A. A. v. Rijckevorsel; te Breda: C. W. Oomen en J. A. v. d. Burg, tot hunne plaatsverv.: Mr. C. A. v. Dam en G. v. Alphen; te Eindhoven: Mr. M. v. d. Acker en E. M. Jonckbloet, tot hunne plaatsverv.: H. de Wit en J. H. v. Lierop Tz.; te Arnhem: D. Bas Backer en Mr. J. U. de Kompenaer, tot hunne plaatsverv.: Mr. J. P. J. T. Brantsen van Rhederoord en Mr. F. Böhtlingk; te Zutphen: Mr. R.W. Tadama en Mr. M. J. v. Löben Sels, tot hunne plaatsverv. Mr. F. J. W. baron van Pallandt en Mr. H. J. Hardesch van Hamel; te Dordrecht: P. J. de Raadt van Hendrik-Ido-Ambacht en A. Stoop J. Az., tot hunne plaatsverv.: A. Vlielander en G. O. Lotsy; te Rotterdam: Jhr. Mr. D. R. Gevers Deynoot en A. F. L. Bichon v. IJsselmonde, tot hunne plaatsverv.: J. W. Hein en F.W. C. Blom; te Leyden: Mr. H. C. J. Hoog en Mr. P. G. Hubrecht, tot hunne plaatsverv.: J. Droogleever Fortuyn en G. v. Leeuwen; te 's Gravenhage: Jhr. J. Mock en Mr. J. C. v. d. Kemp, tot hunne plaatsverv. S. A. v. Hoogstraten en Mr. A. Q. Kraijenhoff van de Leur; te Amsterdam: Jhr. Mr. H. Hoeufft van Velsen en H. A. Insinger, tot hunne plaatsverv.: S. J. graaf van Limburg Stirum en Mr. J. J. Splitgerber; te Haarlem: Jhr. L. J. Quarles van Ufford en C. D. Huët, tot hunne plaatsverv.: Mr. M. S. F. de Moraaz Imans en E. Brink; te Alkmaar: Jhr. D. C. de Dieu Fontein Verschuir van Heilo en Mr. J.A. Kluppel, tot hunne plaatsverv.: Mr. P. A. de Lange en dr. L. de Sonnaville; te Middelburg: Z. Snijder en Mr. M. Verbrugge, tot hunne plaatverv. Mr. M. F. Lantsheer en H. Rekker; te Utrecht: Mr. P. A. Broers en Mr. M. W J. v. Dielen, tot hunne plaatsverv.: Jhr. Mr. H. A. M. van Asch van Wijck en dr. N. P. Visscher; te Leeuwarden: Mr. C. F. F. Rinia van Nauta en D. Zeper, tot hunne plaatsverv.: M. Manger Cats en E. Bloembergen; te Heerenveen: Mr. M. v. Heloma en E. v. Driesum Sz., tot hunne plaatsverv.: Jhr. J. A. Lycklama à Nyeholt en H. Tuymelaar; te Zwolle: W. R. A. C. grave v. Rechteren Limpurg en W. Götte, tot hunne plaatsverv.: A.J. Scriverius en P.H. Queysen; te Groningen: J.W. C. baron v. Ittersum en Mr.W. de Sitter, tot hunne plaatsverv.: Jhr. Mr. J. Wichers Quintus en Mr. P. W. van Heyningen Bosch; te Assen: Jhr. Mr. P. A. G. de Milly en E. K. J. Bertling, tot hunne plaatsverv.: Mr. J. Oosting en P. A. v. Holthe tot Echten; te Maastricht: Mr. M. V. Nijst en Mr. E. Kerens van Wolfrath, tot hunne plaatsv.: H. Pijls en D. Bauduin; te te Roermond: Jhr. Mr. F. G. H. H. Michiels van Verduynen en F. R. Weickmans, tot hunne plaatsverv.: M. S. Korsten en J. L. Baudrihaye.

Z. M. heeft benoemd tot plaatsverv. kantonregter te Nieuwer-Amstel Mr. L. A. N. Gerrits, adv. te Amsterdam.

Z. M. heeft den luit. t/z. der 2de kl. J. H. A. W. baron van Heerdt tot Eversberg, dienende bij 's rijks zeemagt in West-Indie, op verzoek, eervol uit 's rijks dienst ontslagen.

Z. M. heeft verleend, eervol ontslag uit 's lands dienst aan den bij besluit van 10 Oct. 1856, N°. 63, ter beschikking van den gouverneur van Suriname gestelden ambtenaar, Mr. I. J. Rochusen; en aan den gepensioneerden 1sten luit. der kavallerie van het leger in Nederlandsch-Indie F. E. van Lawick van Pabst den titulairen rang van ridmeester.

De Minister van Binnenl. Zaken heeft aan de gemeentebesturen als zijn gevoelen doen mededeelen, dat niet dadelijk na den afloop der volkstelling, maar eerst na de officiele bekendmaking der uitkomsten van die volkstelling zal moeten beslist worden, of de nu, krachtens art. 3 der gemeentewet vereenigde betrekkingen, gelijktijdig kunnen blijven waargenomen worden, en dat in geval dan blijken mogt, dat de cijfers der bevolking die welke art. 3 noemt, te boven gaan, onmiddellijk voorziening zal moeten genomen worden, zonder, wat den Burgemeester betreft, het voor de aftreding gestelde tijdstip af te wachten, en dat wanneer ten aanzien der punten in de artt. 4, 6, 40, 43, 79 en 98 der gemeente-wet bedoeld, in den bestaanden toestand, naar aanleiding van de uitkomsten der volkstelling, verandering moet worden gebragt, ook tot die verandering eerst zal behooren te worden overgegaan, wanneer die uitkomsten officieel bekend zullen zijn gemaakt, maar dat zij dan onmiddellijk zal moeten plaats hebben.

De Minister van Justitie heeft goedgevonden de indeeling der brigades van de rijks-veldwacht in het arrondissement Hoorn te bepalen als volgt: brigade Hoorn (de kantons Hoorn en Enkhuizen), standplaatsen: Hoorn, Avenhorn, Westerblokker, Enkhuizen, Lutjebroek, Andijk;

brigade Spanbroek (het kanton Medemblik), standplaatsen; Medemblik, Spanbroek, Vlieland, Terschelling, Hoogwoud;

brigade Purmerend (de kantons Purmerend en Edam), standplaatsen Purmerend, de Bijp, Edam, Monnickendam, Nieuwendan, Oosthuizen.

— *De Stoompost* deelt het volgende mede omtrent het besluit van den Minister van Binnenlandsche Zaken, betreffende de gevraagde concessie van een spoorweg van Scheveningen langs 's Gravenhage naar Gouda. De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft, na kennis genomen te hebben, zoowel van die aanvrage als van die van den raad van bestuur van de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij, tot het verkrijgen eener concessie voor een spoorweg van Leijden naar Woerden, en van een gelijken weg van 's Gravenhage naar Scheveningen, aan beide aanvragers te kennen gegeven, dat ofschoon beide die lijnen voor eene regtstreeksche verbinding met den Rijnspoorweg zijn concurrerende lijnen, hij niettemin, indien zulks verlangd wordt, bereid is den Koning voor te stellen de beide aangevraagde concessien voor elk dezer lijnen aan beide de van elkander onafhankelijke ondernemingen te verleenen, op den voet der voorwaarden, die aan ieder der aanvragers worden voorgelegd; dat hem intusschen de lijn 's Gravenhage-Scheveningen daarvoor minder vatbaar voorkomt en hij dus de HH. Schretlen en Maxwills en den raad van bestuur der Hollandsche maatschappij uitnoodigt zich, kan het zijn, over den aanleg en de exploitatie van een spoorweg van 's Gravenhage naar Scheveningen onderling te verstaan; dat indien zoodanig overleg vrucht mogt dragen en tot eene voor de uitvoering van het werk gewenschte vereeniging mogt leiden, hij de mededeeling van het gemeenschappelijk overleg zal te gemoet zien, met overlegging van eene schets-teekening voor den aanleg ontworpen en van de voorwaarden, waarop de ondernemers de concessie voor die lijn zouden willen aanvaarden; indien het voorgestelde overleg tot geene eenstemmigheid mogt leiden en de respectieve aanvragers niet bereid zijn zich met elkander te verstaan, wacht de Minister van elk afzonderlijk een ontwerp van aanleg met de voorwaarden, waarop zij de uitvoering en exploitatie willen aanvaarden. Bij die voorwaarden zal alsdan, gelijk de minister voorschrijft, gemeenschappelijk gebruik van den weg tusschen 's Hage en Scheveningen voor beide ondernemingen volkomen dienen te zijn verzekerd.

Sedert de laatst gedane bekendmaking zijn door de belanghebbenden geligt de volgende door Z. M. verleende octrooijen: een in dato 5 Mei 1858, voor den tijd van tien jaren verleend aan J. Piddington, woonachtig te Brussel, domicilium gekozen hebbende bij Mr. J. de Bas Jzn., notaris te 's Gravenhage, op de invoering van verbeteringen in de vervaardiging van veren voor spoorweg- en andere rijtuigen, als ook in daartoe dienende werktuigen; een in dato 16 Julij 1858, voor den tijd van tien jaren verleend aan F. Chapusot, woonachtig te Turyn, domicilium gekozen hebbende bij L. J. Vonk, solliciteur te 's Gravenhage, op de invoering van verbeteringen in de middelen om eene volkomen of gedeeltelijk luchtledige ruimte te maken voor industriëel gebruik; een in dato 18 Julij 1859, voor den tijd van tien jaren verleend aan G. Lambert te Maastricht, op de uitvinding van eene nieuwe wijze van versiering van ceramische voorwerpen, zoo als van aardewerk, porcelein, enz.; een in dato 22 November 1859, voor den tijd van tien jaren verleend aan J. C. Meunier, woonachtig te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij L. J. Vonk voornoemd, op de invoering van nadere verbeteringen aan de middelen tot voortstuwing van schepen op rivieren en binnenwateren.

Gisteren vierde de typographische vereeniging *de Nederlandsche Drukpers*, in den smaakvol gedecoreerden Grand Salon bij de Wetering barrière, hare derde jaarlijksche feestviering. Na de opening der vergadering door den president, hetgeen met eene gepaste toespraak geschiedde, waarin hij den toenemenden bloei der vereeniging schetste, had een optogt door de zaal plaats met de fraaije banier der vereeniging. Vervolgens werden feestliederen aangeheven, vervaardigd door leden der vereeniging en eenige tooneelstukken door de werkende leden opgevoerd; een dier stukken was de pennevrucht van een lid, die tevens is de vertaler van het derde aldaar opgevoerde stuk. De uitvoering was over het geheel zeer verdienstelijk. Het Zanggezelschap der vereeniging bragt daarna eenige koren ten gehoore, welke met veel juistheid werden voorgedragen onder de leiding van den muzijkmeester J. M. Leefson Jr. Dit jeugdige gezelschap, sedert eenige maanden eerst opgerigt, gaf onder toepasselijke aanspraak aan zijnen leermeester ten blijke van erkentelijkheid voor zijne ijverige pogingen eene fraaijen ebbenhouten met zilver keurig gemonteerden dirigeerstok ten geschenke. Door een lid der vereeniging, de Heer A. Grevenstuk, werd aan de vereeniging een keurig penwerk ten geschenke aangeboden, prijkende met de namen der leden, de beeldtenis van Coster, diens standbeeld en het gedenkteeken in den Haarlemmerhout, de insigniën der vereeniging, de wapens der verschillende provinciën en de steden Amsterdam en Haarlem, alles in kleuren, goud, zilver en brons. Dit werk doet den vervaardiger als kalligraaf en penteekenaar alle eer aan. Het feest werd besloten met een bal dat tot laat in den nacht duurde. Het werd door een groot aantal leden met hunne echtgenooten, en andere belangstellenden bijgewoond, onderscheidde zich door gulle vrolijkheid en liep in de beste orde af.

De Tijd, *Noord-Holl. Cour.* meldt dat een brief uit Rome, bij de redactie van dat blad ontvangen, mededeelt dat in die stad het gerucht in omloop was, dat de paus zelf de nota in het *Giornale di Roma* over de brochure en het congres heeft opgesteld en eigenhandig geschreven. *De Tijd* beweert dat er alle reden bestaat om dit gerucht voor waar te houden.

In het vorige jaar hebben binnen de gemeente Zierikzee plaats gehad 324 geboorten, 201 sterfgevallen en 65 huwelijken.

Te Oude Pekela geboren 144, overleden 111 personen, gehuwd 44 paren.

Te Beilen geboren 110, overleden 81 personen, gehuwd 31 paren. Bevolking 3382.

In Ooststellingwerf geboren 317, overleden 139 personen. De bevolking bedroeg op 31 Dec. jl. 8494 zielen.

Andermaal zijn de tweede Belgische en Fransche posten, bij het ter perse leggen van dit nummer van ons blad, uitgebleven.

---

* 's GRAVENHAGE, 7 Jan. Vrijdag 23 Dec. jl. is voor den Hoogen Raad, burgerlijke kamer, behandeld de zaak van Mr. C. J. Waterschoot van der Gracht, eischer, procureur Eyssell, tegen het gemeentebestuur der stad Vlissingen verweerder, procureur Clant. De eischer voert één middel van cassatie aan, namelijk schending en verkeerde toepassing der art. 2262, 2260, 2261, 2227, 2251 en 2257 Cod. Nap., in verband met art. 2030 B. W. of te wel der artt. 2004, 1999, 1991, 2023 en 2027 B. W. en voorts der artt. 1, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 17, 18 en 19 van het souverein besluit van 18 Febr. 1814 (*Stbl.* N°. 27) van het koninkl. besluit van 5 Mei 1816 N°. 3 der artt. 1, 2 en 3 van het koninklijk besluit van 30 April 1817 (*Stbl.* N°. 19), van art. 1 van den *Cod. Nap.*, van het advies van den Franschen staatsraad van $\frac{1}{2}$ Prairial 13de jaar (Bulletin des lois N°. 48, Frutuijn II pag. 353) en der artt. 2 en 3 van het souverein besluit van 18 December 1813 (*Staatsblad* van 1814 N°. 1) door voorbij te zien, dat alle actie betrekkelijk de gevestigde schuld der gemeente Vlissingen was niet ontvankelijk voor de publicatie door Burgemeesteren dier gemeente op den 28sten Januarij 1820 van de bepalingen, welke de souvereine vorst zich bij eerstgemeld besluit had voorbehouden omtrent de aflossing dier schuld te maken, en door dien ten gevolge, des eischers eerst in 1820 ontvankelijke actie te verklaren reeds in 1849 verjaard te zijn. Gepleit voor den eischer, is door Mr. A. M. van Stipriaan Luïscius, en voor den verweerder, door Mr. J. G. Rochussen. Conclusie van het openbaar Ministerie bepaald op 13 Januarij.

---

* SCHEVENINGEN, 7 Jan. Aangespoeld ten Noorden van hier een zware mast, vermoedelijk gekapt; de zalingen zwart geverwd.

---

* AMERSFOORT, 8 Jan. De eerste godsdienstoefening der Herv. gemeente te Soesterberg, zal in het nieuwe kerkgebouw aldaar plaats hebben op Zondag 29 dezer en de gemeente worden voorgegaan door den Wel Eerw. Heer J. J. Ros, predikant te Soest.

---

* HARDERWIJK, 5 Jan. Aan boord van het schip Gouverneur Elsevier, zal den 13den dezer te Rotterdam embarqueren een viertal onderofficieren en korporaals bestemd om, onder commando van den officier van gezondh. der 2de klasse C. F. Lucke, eenige Afrikaansche militairen naar St. George d'Elmina te transporteren.

---

* APELDOORN, 7 Jan. Wij vernemen dat door ZExc. den Minister van Binnenl. Zaken, gunstig is beschikt op een adres van den Papierfabriekant G. Huiskamp c. s., waarbij verzocht werd, dat geene nieuwe waterbronnen mogten worden geopend, tot voeding van het Griftkanaal van hier naar Dieren, want dat daardoor hunne bronnen gevaar zouden loopen minder water op te leveren.

---

* GRONINGEN, 5 Jan. Naar men verneemt is de 1ste luit. J. F. Muller, van het 8ste reg. inf. alhier in garnizoen, in zijnen rang overgeplaatst bij het depôt van het 4de reg. inf. te Gouda.

GRONINGEN, 6 Jan., Woensdag morgen stonden voor de Arrondissements-Regtbank te Winschoten eenige personen teregt. Bij het getuigenverhoor ontstond bij den regter het vermoeden, dat een der getuigen, zekere L., te Pekela te huis behoorende, een niet met de waarheid overeenstemmende getuigenis ten voordeele van den beschuldigde had afgelegd, en ofschoon hij, herhaaldelijk door den regter op den afgelegden eed attent gemaakt, bij zijne verklaring bleef volharden, werd hij provisioneel in arrest gesteld. Eenige uren later had de ongelukkige in de gevangenis door ophanging een einde aan zijn jeugdig leven gemaakt.

HOOGEVEEN, 6 Jan. Gedurende de maand December 1859 zijn de Hoogeveensche vaart afgevar: 338 vaartuigen, metende 8506 tonnen, terwijl de opbrengst daarvan was *f* 789.12. In het afgeloopen jaar zijn genoemde vaart afgevaren: 12,597 vaartuigen, metende 353,197 tonnen, behalve nog 1041 kleine of ongemetene schepen. Het totaal der afvaartgelden over dat jaar bedraagt *f* 31,074.73.

LAATSTE BERIGTEN.

BERLIJN, Zaturdag 7 Januarij (des Ochtends).

Het berigt door sommige dagbladen medegedeeld, dat Prins Adalbert deel zou nemen aan de expeditie naar Japan en China en derwaarts vertrekken met de Gazelle, is geheel onjuist. Men verzekert van eene goed onderrigte zijde, dat het voornemen daartoe zelfs niet heeft bestaan.

HAMBURG, 7 Jan. *Koffij* goed gestemd, verkocht werden 5000 b. Rio en Santos van 5¾ a $6\frac{5}{16}$ sch. en 80,000 ℔ Portorico van 6¾ a 6¾ sch. — *Granen*: Tarwe en Rogge in loco flaauw op levering van buitenlandsch zonder eenigen kooplust. *Raapolie* in loco 23.4, per Mei 23.12.

PER TELEGRAAF.

LONDEN, HEDEN, 8 Januarij.

De *Observer* zegt dat de Italiaansche kwestie een gunstiger wending heeft genomen. De graaf Walewski is afgetreden, omdat hij zich verzette tegen de gunstige bedoelingen van Napoleon ten aanzien van Italie. Napoleon is verzekerd van Engelands morelen bijstand. Een plan tot bevrediging, gegrond op de *faits accomplis*, zou thans, volgens dat blad, de veiligste staatkunde zijn. Engeland zal 20,000 en Frankrijk 10,000 man troepen naar China zenden.

VENETIE, Zaturdag 7 Januarij.

Wegens het gebrek aan bezoek, ten gevolge der veelvuldige demonstratien, welke in den laatsten tijd plaats hadden, zijn de schouwburgen alhier door de ondernemers gesloten.

MADRID, Donderdag 5 Januarij.

De Spaansche troepen zetten hunne beweging naar Tetuan voort. Zij werden gisteren in het dal Negro aangevallen door 2000 Moorsche ruiters en 2000 infanteristen. De Spaansche artillerie deed spoedig het vuur des vijands zwijgen. Het verlies der Spanjaarden bedraagt 5 dooden en 19 gekwetsten.

MADRID, Donderdag 5 Jan. 3 pCt. 43.45; 1¾ pCt. 33.50.

TEXEL, HEDEN, Zondag 8 Januarij.

Uitgezeild: Ondine, S., Lovius, Bordeaux.- Gouverneur v. Ewijck, S., Hull.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, Zondag 8 Januarij.

Gedurende het jaar 1859 zijn alhier ingevoerd, uit zee: 5656 last Tarwe, 16,899 l. Rogge, 1532 l. Boekweit, 857 l. Garst, 840 l., 15 m. Erwten, 1337 l. Haver, 6149 l. Raapzaad, 5827 l. Lijnzaad, 725,750 ℔ Tarwemeel, 1,351,000 ℔ Rijstmeel; van de rivieren: 908 l., 27 m. Tarwe, 49 l., 15 m. Rogge, 1050 l. Garst, 17 l. Erwten, 39 l. Raapzaad, 3 l., 20 m. Lijnzaad, 4,104,990 ℔ Tarwemeel, 219,900 ℔ Rijstmeel.

Uit- en doorgevoerd werden: naar Zee: 46 l., 21 m. Tarwe, 54 l. Rogge, 4 m. Boekweit, 21 l., 14 m. Garst, 53 l,, 6 m. Erwten, 83 l., 8 m. Boonen, 298 l., 20 m. Haver, 75 l., 20 m. Raapzaad, 662,286 ℔ Tarwemeel. Naar de rivieren: 94 l. Tarwe, 354 l. Rogge, 81 l., 5 m. Garst, 133 l. Erwten. 845 l. Haver, 771 l., 18 m. Raapzaad, 44 l. Lijnzaad.

Opslag in Entrepot: 459 l., 15 m. Tarwe, 925 l. Rogge, 104 l. Garst, 343 l. Raapzaad, 131 l. Lijnzaad.

Uitslag: 377 l. Tarwe, 933 l. Rogge, 35 l. 20 m. Garst, 230 l. 16 m. Raapzaad.

ROTTERDAM, 7 Jan. Van Banca *Tin* werd de afdoening bekend van 1000 bl. tot *f* 82; heden werden nog afgedaan ca. 800 bl. tot *f* 82¼.

Heden zijn afgedaan 5000 Ned. ℔ *Palmolie* prima + a 26¾ en 5000 Ned. ℔ dito secunda a *f* 24¾; de houder is echter nu ongenegen, om vóór de veiling meerder af te geven.

SCHIEDAM, 7 Jan. Rogge: Verkocht 146/2 ℔ Pernau *f* 214 6/w.; 148/2 ℔ Libau *f* 210 6/w.; 143/2 ℔ Dito *f* 197 6/w. — Garst: 129/2 ℔ Libau *f* 193 6/w.; 129/ ℔ Dito *f* 195 6/w. — Moutwijn *f* 13.25. — Genever *f* 18.75; Amst. Proef *f* 20.

LEIDEN, 2 Jan. Boter 1ste kwal. per ¼ vat *f* 43 a 47, dito 2de *f* 35 a 42, dito per Ned. ℔ *f* 1.07½ a 1.17½ en 88¾ a 1.05.

LEEUWARDEN, 6 Jan. De aanvoer van nieuwe witte *Tarwe* was heden niet groot, en daarvoor goede kooplust zijnde, zoo ter binnenl. als buitenl. verzending, besteedde men vorige prijzen; 74, 76 ℔ knappe *f* 7.90, 8.30; 71, 73 ℔ ord. *f* 7.20.40. Roode iets meer ter veil en als voren verkocht; 76, 77 ℔ knappe *f* 8.50.75. — *Rogge* in de nieuwe inl. soorten iets meer ter veil en lager verkocht; 71, 73 ℔ dito *f* 6.80, 7.15. Buitenl. met zeer weinig omgang en op vorige prijzen gehouden. — *Boekweit* met beperkte vraag als voren verkocht; 68, 68½ ℔ Friesche Zand *f* 6.20.30; 68½ ℔ dito Veen *f* 5.70.80. — Winter-*Garst*, met vrij goeden aanvoer en tot eene verlaging van 5 c. met veel vraag, meestal ter buitenl. verzending verkocht; 60, 62 ℔ *f* 5.35.60; 57, 59 ℔ dito *f* 4.75, 5.15. — *Haver* in puike soorten niet ter veil, in de overige fijne met vrij goeden aanvoer; 46, 48 ℔ fijne *f* 3.60.90; 43, 46 ℔ korte voer *f* 3.15.50; 39. 41 ℔ lange voer *f* 2.70, 3. — *Kanariezaad* tot verlaagde prijzen verkocht, puik *f* 10.20 en mindere *f* 9.60.80. — *Boonen*: Paarden *f* 7.25, Duiven *f* 7.75, 8 en Waalsche *f* 5.50 n. kwal.

De aanvoer en besteede prijzen aan de veemarkt waren heden als volgt: 413 Runderen als: 345 vette Koeijen *f* 120 a 240; 8 melke *f* 70 a 115; 7 vare *f* 85 a 130; 6 kalfs *f* 80 a 125; 25 vaarzen *f* 90 a 140; 10 pinken *f* 30 a 70; 72 Ossen *f* 95 a 230; 18 Stieren *f* 75 a 165; 22 vette Kalveren *f* 15 a 50; 97 Varkens, als: 42 vette Varkens *f* 65 a 110; 39 vette Biggen *f* 28 a 66; 16 magere dito *f* 18 a 36; 136 Schapen, als: 52 vette Schapen *f* 12 a 34; 16 melke dito *f* 9 a 17; 12 magere dito *f* 6 a 13; 56 Lammeren *f* 5 a 15; 4 Werkpaarden *f* 35 a 70. Prijzen onveranderd bij tragen handel.

GRONINGEN, 6 Jan. De aanvoer van Granen was heden niet belangrijk. *Tarwe* in de beste soorten als voren verkocht, doch afwijkende ging moeijelijk van de hand. — *Rogge* minder begeerd en op nieuw 5 c. verlaagd. — *Boekweit* goed prijshoudend. — *Garst* bleef in de beste soorten gevraagd en in enkele gevallen zelfs iets meer bedongen, maar de ligte en afwijkende soorten daarentegen lusteloos. — Dikke *Haver* 5 c. hooger. Voersoorten goed prijshoudend. — *Boonen* als voren. — *Koolzaad* bijna niet omgegaan. — *Raapolie* *f* 33¼.

ZWOLLE, 6 Jan. De marktprijzen van heden waren als volgt: N. Tarwe *f* 9 a 8; id. Ruwarige *f* 9.75; Rogge *f* 7.75 a 7.25; Boekweit *f* 6 a 5.50; Garst *f* 5.50 a 5; Paardenboonen *f* 7; Aardappelen *f* 2 a 1.80; Boter per Ned. ℔ *f* 1.10 a 0.90, per ⅛ ton *f* 23.75 a 23.50.

MIDDELBURG, 5 Jan. N. Zeeuws. Tarwe *f* 7 a 8.25; n. Rogge *f* 6.50 a 6.75; n. Wintergarst *f* 4.50 a 5; n. Zomergarst *f* 4.80 a 5; n. Groene Erwten *f* 8.75 a 9; n. Paardeboonen *f* 6.80 a 6.90; n. Walch. Tarwe *f* 9.50; n. Dito *f* 8 a 8.75; Witteboonen *f* 9.50 a 9.75; Bruineboonen *f* 10 a 10.50; gr. Erwten *f* 10.50 a 12; kl. Erwten *f* 9 a 9.50; Paardeboonen *f* 6.90 a 7; Raapolie *f* 37.50, cont. *f* 1 lager; Patentolie *f* 39.75, cont. 1 lager; Lijnolie *f* 34, cont. *f* 1 lager; harde Lijnkoeken *f* 9 a 9.50.

ANTWERPEN, 6 Jan. *Koffij* gesouteneerd, doch er werd niets in de eerste hand afgedaan. Men bood hooge prijzen voor de lading Santos, die eerstdaags per Annette verwacht werd. Er werden 2700 b. Rio, per Joanna aangevoerd, maar worden voor de cons. van het binnenland behouden. — *Cacao* de markt blijft bij voortduring vast, doch uithoofde van onzen geringen voorraad werden slechts 41 b. Maragnon verkocht. *Hennep*: Eenige partijen Poolsche Rein en uitschot werden tot de prijzen van den dag verhandeld. Ook werden 200 b. Manilla voor het binnenland afgedaan. — *Katoen*: De aanvoeren van New-York en New-Orleans, welke deze week plaats vonden, zullen meerdere levendigheid aan onze markt geven; 200 b. van boord te ontvangen, per Lochinoar van N.-Orleans, vonden nemers tot geheimen prijs. — *Specerijen*: Zwarte Peper hooger gehouden, daar de markt van Londen ingelijks vaster is. Men vraagt 29¾ tot 30 c. Saffraan *f* 33 de ½ kil. Piment op 21¼ a 22 c. ent. aangeboden; 21 c. ent. werd geweigerd. — *Krenten*: Van nieuwe Cephalonie werden twee ladingen direct aangevoerd en wordt op *f* 22¾ gehouden. — *Hop* zonder vraag. — *Vetwaren*: Fabriek-Olijfolien zonder vraag voor verzending. Voor cons. wordt weinig gekocht. Messina en Malaga werden met frs. 127 ent. de 100 kil. betaald. Men verhandelde insgelijks eenige vaten Tunis tot geheimen prijs. — *Terpentijn*: Amerik. lager aangeboden en tot *f* 20¾ verkrijgbaar. Op levering per Express van New-York, werden 50 vaten ad *f* 20¼ afgedaan en wordt thans hooger gehouden, minder dan *f* 20½ zou men niet kunnen koopen. — *Smeer*: Inl. en Stadssmeer zonder verandering of vraag. — *Wol* gesouteneerd. Er werden slechts 50 b. Metis prima Buenos-Ayres ad frs. 2.80 verhandeld. — *Ruwe Suiker* zonder prijsverandering, doch met geringe vraag. Men verkocht 105 k. Havana N°. 13 a *f* 18½; Havana N°. 10 *f* 16 a 16¼; N°. 11 *f* 16½ a 16¾; N°. 12 *f* 17 a 17½; N°. 13 *f* 18 a 18½; N°. 14 *f* 18¾ a 19; N°. 15 *f* 19¼ a 19½; N°. 16 *f* 19¾ en N°. 17/20 *f* 20 a 22 ent. — *Geraffineerde Suiker* hooger gehouden. 80,000 kil. gestampte van verschillende merken werden ad *f* 18¾ omgezet, men houdt op hoogere prijzen. — *Harst*: Bruine in loco voor cons. met $f\,2\frac{1}{16}$ betaald en niet onder dien prijs verkrijgbaar. Op levering wordt *f* 2⅛ gevraagd en $2\frac{2}{16}$ werd geweigerd. — *Potasch*: 1ste soort van New-York *f* 17 tot 17½. Russische met eenige aanvoeren van Holland, welke op *f* 17 gehouden worden. — *Rijst*. Er werd niets omgezet in ongep. soorten. De gepelde soorten worden alleenlijk voor cons. gevraagd. Van Karolina Rijst vonden 47 v. per Revenue *f* 14¾ nemers. — *Tabak* zonder handel en onveranderd. — *Huiden* gevraagd en de prijzen gesouteneerd. Men verkocht sedert acht dagen 2800 drooge B. A.; 300 gez. van M. V.; 1100 gez. van Rio Grande en 400 gez. Paardenvellen van Rio-Grande.

ANTWERPEN, 7 Jan, *Koffij*: Tot zeer vaste prijzen werden heden ca. 600 b. Rio en eenige honderd balen Santos omgezet. Van gepelde Aracan *Rijst* vonden 600 b. voor cons. nemers, en van Carolina werden 150 v. per Revenue verhandeld. *Ruwe Suiker*: men verneemt den verkoop van 280 k. Havana pr. Nuevo-Leon. *Granen* zonder variatie.

HAMBURG 6 Januarij. *Koffij* onveranderd, heden zijn 1000 b. omgezet. — *Granen* op levering van buitenslands gedrukt, in loco zijn de prijzen vast. — *Raapolie* in loco 23,2, per Mei 23,12.

LONDEN, 6 Jan. *Suiker*: de heden in veiling verkochte partijen werden gedeeltelijk tot volle prijzen verkocht, en het resterende boven de waarde opgehouden. — *Koffij*: in veiling heeft men verkocht 1448 collis Plantation Ceylon fijn ord. a middel van 66 a 72 sh. en 300 b. native van 59 a 61.6, zijnde tot de volle prijzen. — *Peper*: voor 806 b. werd 4⅛ a 4¾ p. besteed. — *Rijst*: van Oost-Ind. soorten vonden 7650 b. gedeeltelijk koopers van 9 a 9.6, en 2330 b. Beng. van 9 a 10.6 voor ord. a middel en 11 a 12.6 voor blank.

LONDEN, 6 Jan. De graanmarkt was heden schraal bezocht en toch werd al de inl. Tarwe, die van Maandag was overgebleven tot de volle prijzen van dien dag ter verzending weggekocht. Drooge partijen zijn schaarsch en gezocht. Naar vreemde Tarwe bestond eenige vraag, doch te hoog gehouden wordende, ging daarin weinig om. Garst, Boonen en Erwten gingen tot de notering van Maandag van de hand. Haver bedong gemakkelijk de vorige prijzen.

GENUA, 2 Jan. *Koffij* zonder belangrijken omzet doch bij den kleinen voorraad van middel- en ordinaire soorten is de opinie gestemd tot verdere rijzing. — Ruwe *Suiker*: Dit artikel verkeert in volslagen stilstand, dewijl men gelooft dat de bestaande prijzen zich bij den belangrijken voorraad op de verschillende markten van Europa niet zullen kunnen souteneren. Behalve 100 z. Fernambuc a 49 fr. is er niets verkocht. Geraffineerd met weinig vraag. — In *Huiden* was de omzet niet belangrijk en bestond uit slechts 3870 stuks.

MESSINA, 1 Jan. *Olijfolie* op nieuw hooger, goede kwaliteit wordt reeds met fr. 120 betaald, en blijft tot verdere rijzing geneigd. — *Hazelnoten* zeer vast op fr. 44. — *Koers* op Amst. 90.

SANTOS, 2 Dec. *Koffij* Men heeft afgedaan 10,000 b. a 6.100 voor nieuwe, 6000 voor oude en 5.500 a 5.600 voor inferieur. De aanvoeren zijn geregeld, doch de oude voorraad wordt minder. Gedurende de vorige maand zijn 27180 b. verzonden.

NEW-YORK, 23 Dec. *Katoen*: Op de berigten per Asia, waren de prijzen ⅛ c. lager, doch tot de verlaagde prijzen is er meer vraag ontstaan, voornamelijk voor Katoen in doorvoer. De verkoopen beloopen 8500 b., grootendeels transito-partijen, tot de basis van 11 c. voor middling Uplands opgeslagen. Strict middling te noteren 11⅛ c. — *Potasch* 5.12½. — *Parelasch* 5.31¼. — *Meel* zonder belangrijke variatie; de verkoop is niet levendig. — *Tarwe* weinig gevraagd; prijzen nominaal. — *Rogge* geldt 88 c. doch zonder affaire. — *Koffij* vast met weinig handel; de voorraad bestond op 20 dezer uit 15,606 b., 36,500 matten en 1000 b. Java. Te Philadelphia, Baltimore en New-Orleans bezitten wij een voorraad van 82,000 b. — *Terpentijnolie* 44 a 45 c. — *Harst* 1.55. — *Suiker* prijsh.; 4 a 500 v. zijn verhandeld, grootendeels voor raffinering, van 7 a 7¼ c.

BALTIMORE 20 Dec. *Tabak*, ofschoon de positie der markt niet veranderd is, waren de omzettingen in de laatste acht dagen zeer belangrijk; men schat dezelve op 4 à 500 v. Maryland, meestal ordinair, in de prijzen van 2½ à 3½ c.; van Ohio werden 500 v. afgedaan, tot onbekend gebleven prijs en 1350 v. ligt bruin en rood van ca. 4⅛ à 4¾ c. De keuze van Maryland heeft door de laatste toevoeren geene verbetering ondervonden. Vrachten naar Holland 32.6 en 5 pCt. Naar Rotterdam ligt in lading het schip David Stewart.

Koers op Amst. 41½.

AKYAB, 26 Nov. *Rijst* wordt op 50 rs. genoteerd, ten gevolge der geringe toevoeren, die grif tot dien prijs koopers vonden ter belading van het eenige schip, in de haven aanwezig, bestemd voor Australie. De nieuwe aanplant staat zeer goed en tegen Februarij rekent men op groote aanvoeren van nieuwe Neeransie. De disponibele oude Rijst met de nieuwe Laroong en Neeransie zullen te zamen ca. 160/m. ton bedragen, of met inbegrip van 150/m. ton verkrijgbaar in Pegu, in het geheel 310/m. ton, beschikbaar voor uitvoer gedurende de eerste 6 maanden, welke belangrijke heeveelheid wel in staat zijn zal lage prijzen, ook bij veel vraag, te veroorzaken. Volgens berigten uit Rangoon is aldaar de oogst overvloedig en de prijs rs. 90; men verwacht eene daling tot rs. 75 a 80. Te Barsein liet de oogst zich ook goed aanzien, de prijs was rs. 85 en men dacht dat het saizoen aldaar met rs. 70 zou openen. — *Vrachten* zonder omgang, van de rijsthavens is £ 2 naar Engeland en £ 2.10 naar het Continent geboden. — *Koers* £ 2.15.3 nominaal.

BOMBAY, 12 Dec. *Katoen* rs. 3 à 6 hoogeri in prijs op de betere berigten uit Liverpool, maar vooral door den geringen voorraad van goede Katoen in loco, Broach valt bijzonder tegen in kwal. De aanvoeren waren zeer onbelangrijk. daar de Natives door tegenwind met hunne booten niet tot hier hebben kunnen komen; Comptah zeer weinig ter markt, de berigten uit China bleven gunstig, er werden in het geheel 7550 bn. verkocht. De notering is thans voor oude Katoen in loco rs. 137 a 138 voor Broach, rs. 135 voor Dhollera, rs. 133 a 134 voor Oomrawattee en rs. 131 a 132 voor Comptah. Nieuwe Katoen geheel verlaten, men vraagt voor Dhollera rs. 138 a 139 en Oomrawattee rs. 136 a 137 leverbaar in April en Mei. *Wol* met veel handel, de prijzen zijn vast en voor prima kwal. eer hooger; voorraad 2/m. Candy, Ferozepore bedong rs. 110 à 120, Khogassan rs. 105 à 115.

PORT LOUIS (MAURITIUS), 7 Dec. *Suiker*. Op de betere berigten uit Frankrijk en Engeland vast in prijs en 10 a 15 c. voor ord. kwal. gestegen. Men schat den oogst op 100/m. ton of 15/m. d°. minder dan in A°. P°., en men rekent dat reeds de helft verscheept is, en wel van af 1 Aug. tot 1 dezer naar Engeland 40,098,288 ℔, naar Frankrijk 32,341,665 ℔, of in het geheel met inbegrip van Australië en de Kaap de goede Hoop 99,470,250 ℔ tegen 95,277,716 ℔ in het vorige jaar. Vrachten; Er is niet veel vraag voor groote schepen naar Engeland, de notering is naar Londen 17/6, naar Cork 22/6 a 25/. Koers 2½ a 4 pCt. disc. per 90 dagen.

KINGSTON (JAMAICA) 10 Dec. *Rum* aanmerkelijk hooger, ord. kwal. wordt thans met 3.6 a 3.8 pr. gallon betaald. — *Piment*: Verkoopen zijn heden niet te vermelden; zoo als men verwachtte, zal de oogst in dit jaar naauwelijks 15000 b. tegen 30,000, 100,000 en 70,000 in de drie vorige jaren opleveren. — *Koffij* vindt tot volle prijzen nemers. — *Vrachten* flaauw.

MONTEVIDEO, 30 Nov. *Huiden*: van gezouten ossen en koe zijn 60/m stuks gecontracteerd op levering in Januarij van 81½ à 83 rs.; en 83 rs.; en 31/m. stuks Saladeros van Entre-rios zijn op levering gedaan van 82 a 83 rs. De verkoopen van gedroogde bedragen 60/m stuks, ongesorteerd van 73½ a 79 r.; 8400 st. voor Havre van 78 a 81½; 4300 st. voor Spanje van 78 a 81 en 11,200 st. voor de Vereenigde Staten a 72½. Gez. Paardenhuiden 18 a 19 r. gedroogde 14 r. — *Wol*: van fijne Metis zijn 10 a 12,000 Arrobas gecontracteerd van 5.4 a 6 d. alsmede 1400 Arr. ord. en gemengd van 2.6 a 4.4.

Fondsen en Beurstijdingen.

LONDEN, Vrijdag 6 Jan. Consols cont. — a —; Dito op tijd 95½ a ⅝; Brazil. 1824 5 pCt. 102½ a 103½; Dito 1852 4½ pCt. 93 a 94; Dito 1858 4½ pCt. 93 a 94; B.-Ayres 6 pCt. 84 a 86; Dito Uitg. 22 a ½; Chili 104 a 105; Dito 1858 87 a 88; Denemarken 83 a 84; Russen 5 pCt. 109 a 110; Dito 4½ pCt. 98 a ½; Dito 1859 3 pCt. 65¾ a 66; Mexik. 3 pCt. 22½ a ⅝; Venez. 3 pCt. 27½ a ¾; Dito Uitg. 1½ pCt. 14¼ a ¾; Gren. Werk 16¼ a ¾; Dito Uitg. 4¾ a 5; Grieken 5 a 6; Ecuador Gecons. 12¾ a 13¼; Dito Land-Warr. 3¾ a ¾; Peru 4½ pCt. 92 a 93; Dito 3 pCt. 70 a 71; Dito Dollar Bonds 4½ pCt. 80 a 81; Dito Uribarren 4½ pCt. 81 a 82; Holl. 2½ pCt. 65 a ½; Dito 4 pCt. 101½ a 102; Dito Rijnspoorw. 4¾ a 4¼ disc.; Spanje 3 pCt. 43½ a 44; Dito 1¾ pCt. 32½ a ¾; Dito Coup. Certif. 4¼ a ½; Dito Passive 10¾ a 11; Portug. 1853 3 pCt. — a —; Dito 1856/57/59 3 pCt. — a —; Sardinie 5 pCt. 84½ a 85; Turksche 6 pCt. 78¾ a 79; Dito Nieuwe 6 pCt. 66 a ½; Dito 4 pCt. 104¼ a ½. — Wissel: Amst. k. z. *f* 11.12½ a 13; Dito 3/m. *f* 11.14¾ a 15¼.

De Engelsche fondsen blijven lusteloos, ten gevolge den onzekerheid nopens de Italiaansche aangelegenheden; de kleine geldbeleggingen alleen houden de prijzen op. In vreemde fondsen was de handel levendig; Buenos-Ayres blijven gezocht; Turksche goed gesouteneerd, Spaansche iets flaauwer, overigen onveranderd.

Volgens de officiele prijscourant zijn gedaan: Consols op tijd 95½, ⅝; Oostenrijk 73, ½; Brazil. 4½ pCt. 93¾; B.-Ayres 83½, 86¼; Dito Uitg. 21½, 22½; Mexic. 22¾, ⅝; Peru (Uribarren) 81¼; Dito Doll. Bonds 80½; Portug. 44½; Russen 98, ½, 97¾; Dito 3 pCt. 66⅛; Sardinie 84⅝; Spanje 43⅝; Dito 1¾ pCt. 32⅝, ¾; Turksche 79; Dito nieuwe 65¾, 66¼, 65½, 66⅛; Venez. 27⅝; Holl. 65¼.

Gouden en Zilveren Specien.

10-Guldenstukken *f* 9.60 a 9.70; Ger. Ducaten *f* 5.50 a 5.60; Engelsche Souv. *f* 11.65 a 11.75; Pistolen *f* 9.50 a 9.60; Louis d'Or *f* —.— a —.—; St. v. 20 fr. *f* 9.25 a 9.35; Piasters *f* 2.55 a 2.60; St. van 5 fr. *f* 2.33 a 2.36; Brabands. Kroonen *f* 2.65 a 2.70; Fransche Dito *f* 2.70 a 2.75; Pruis. Thaler *f* 1.75 a 1.78; Baren Goud en Specien a *f* 1442.60 per Ned. ℔ fijn 9¾ a 10¼ pCt.; Zilv. 900 tot 300 *f* 104.20 a 105.

Scheepstijdingen.

DEAL, 4 Jan. Het schip Jan Hendrik, kapt. H. K. de Jong, qq. van Genua naar Havre, alhier binnengeloopen, heeft op de reis voortdurend hevige stormen doorgestaan, op zijde gelegen en zeilen verloren.

BINNENGEKOMEN.

TERSCHELLING, 3 Jan.; Thetis, Bakker, Christiania.

HELLEVOETSLUIS, 7 Jan.; Maria Anna, Overgaauw, Bat. l. v. Brouwershaven. - Ternate, Cars Thzn., id l. v. id. - Constantia, Rieper, Reval. - Johannes, Mencke, Stockholm. - Helena Maria, Mulder, Werder.

LEER, 1 Jan.; Eendragt, Folders, Amst. — 2 Jan.; Margaretha, Kwint, Grangemouth. — 4 Jan.; de Hoop, Schuier, Amst. - Vrouw Helena, Gurseky, Groningen. - Vrouw Roelina, Verlee, Dantzi g.

BREMERHAVEN, 4 Jan.; Anna, Jansen, Bahia. — 5 Jan.; 2 Gebrüder, Doijen, Amst.

LONDEN, 6 Jan.; Diana, S., Amst.- Concordia, S., Rott.- Earl of Auckland, S., id. - Ranger, S., Harl.

QUEENSTOWN, 4 Jan.; Antonia, Bok, Callao. - Anna Arendina, Pott, Marseille.

RIO JANEIRO, 8 Dec.; in lading: Jan van Brakel, de Roever, Kanaal - Maria Anna, de Jong, Kaap de Goede Hoop.

BOMBAY, 12 Dec.; in lading: Marathon, Amst.- Jacoba Cornelia, Roosenboom, China.

SYDNEY, 14 Oct.; Triton, Sharp, Bat. — 6 Nov.n [illegible] Wilhelmina Bok qq., id.

MELBOURNE, 8 Nov.; Wiedemann, Kalklösser, Batav.

UITGEZEILD.

TEXEL, 7 Jan.; Lion, S., Londen.

LIVERPOOL, 6 Jan.; Jacobina, H. R. Legger, Laguayra. - in lading: Johannes Hermanus, Wijgers, Trinidad. - Margaretha, Boerhave, Galatz. - Chevalier, Lewis, Antw.

RAMSGATE, 5 Jan.; Gesina, Bekkering, (Galatz) Gron.

CORK, 4 Jan.; Haren, Boer, Barbados.

MESSINA, 24 Dec. Jantje Wilkens, Hotze, Rott.

MELBOURNE, 20 Oct.; Wilhelmina, Ihnen, San Francisco.

SOERABAYA, 29 Oct.; Maria Agnes, ten Brink, Amst. — 31 Oct.; Reulura, Gibbs, id.

Rivierberigten.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN:

H. Berns, Cöln N°. 16, n. Keulen. - F. W. Meeuwsen, Emma, n. Keulen. - Frankfort N°. 21, n. Frankfort. - G. Reichert, Maintz N°. 4, n. Maintz. - P. van Ywaarden, Stad Amsterdam, n. Maastricht. - Europa, S., W. A. v. d. Poll, n. Mannheim.

ARNHEM, 7 Jan. Rijnhoogte 3 el 5 p. 9 d., gev. 14 d.

KEULEN, 7 Jan. Rijnhoogte 15 vt. Keulsch (14 vt. $4\frac{1}{2}$ d. Rijnl.)

Carga-Lijsten.

BREMEN.

RIO JANEIRO, Wanderer, Lehmann: 2873 b. Koffij, Diverse.

EFFECTEN-SOCIETEIT TEN $4\frac{1}{2}$ URE.

AMSTERDAM, Zondag 8 Januarij.

Spaansche Binnenl. 3 pCt. $42\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$.

Metalliek 5 pCts. $53\frac{13}{16}$.

Dito Rente Amst. $73\frac{7}{8}$.

Dito Nation. $58\frac{7}{8}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{7}{8}$.

Weinig Affaire.

ADVERTENTIEN.

HH. Directeuren van Leesgezelschappen, Eigenaren van Leesbibliotheken en Liefhebbers van Onderhoudende Lectuur, worden door deze opmerkzaam gemaakt op de bij de GEBROEDERS DIEDERICHS, te Amsterdam, in het licht verschenen BOEKWERKEN, als:

EMILIA VAN NASSAU, PRINSES VAN PORTUGAL. Een Historisch-Romantisch Verhaal, door A. NAUTA. In één Deel compleet, gr. 8°., met Vignet. Prijs ƒ3.25.

NB. De Schrijver heeft zich door zijn laatsten Geschiedkundigen Roman, *De laatste der Spaansche Ridders*, DON JUAN VAN OOSTENRIJK, blijkens de beoordeelingen in eenige onzer gezochtste Maandwerken, als iemand doen kennen, die onze Vaderlandsche pers eer aandoet. De Uitgevers vleijen zich dus, dat EMILIA VAN NASSAU een even gretig onthaal zal ondervinden als DON JUAN, en dat dit oorspronkelijk geschreven Werk in geen onzer Leesgezelschappen gemist moge worden.

DE LAATSTE DER SPAANSCHE RIDDERS, **DON JUAN VAN OOSTENRIJK**: Een Historisch-Romantisch Verhaal. Door A. NAUTA. In een gr. 8°. Boekdeel van 340 bladz. compleet, met Vignet. Prijs ƒ3.25.

HILDA of HET CHRISTENDOM IN DE VIJFDE EEUW. Naar het Fransch van J. J. AMPÈRE, door A. W. G. R. In een gr. 8. Boekdeel compleet, met Vignet. Prijs ƒ1.40.

Dit Werk, in behagelijken Romantischen vorm geschreven, geeft eene getrouwe schets van den toenmaligen toestand van Gallië en der zeden en gewoonten van dien tijd. De naam des Schrijvers is eene genoegzame aanbeveling voor deze geschiedkundig-zedelijke Roman.

Voorts debiteren bovengemelden tot op nadere aankondiging:

LODEWIJK ARUNDEL of DE SPOORWEG DES LEVENS, door den Schrijver van *Frank Fairlegh* (FRANK E SMEDLEY). Uit het Engelsch, vrij vertaald door JOH. PH. VAN GOETHEM. Drie Deelen, compres gedrukt, met Vignetten, gr. 8°. Prijs ƒ8.50.

ERNSTIGE VERHALEN. Naar het Engelsch uit CHAMBERS'S PAPERS, door Jonkvrouwe M L. DE CHATELAIN. Twee Deelen, met Vignetten, gr. 8°. Prijs ƒ4.80.

DE GRAAF VAN LEYCESTER IN NEDERLAND, door A. L. G. TOUSSAINT. Drie Deelen in 4 Stukken, gr. 8°. (1600 Bladz) met Vignet op Staal. Ten einde aan den algemeen geuiten wensch te voldoen, hebben de tegenwoordige Eigenaren van dezen GESCHIEDKUNDIGEN ROMAN, die een der belangrijkste Tijdvakken onzer Geschiedenis behandelt en door eene zoo bekwame Schrijfster is geschetst, den Prijs aanzienlijk verminderd en dezen gesteld op ƒ 7.50 in plaats van ƒ16.25.

Bestellingen tot bovengemelden Prijs worden aangenomen te Amsterdam, bij de **GEBROEDERS DIEDERICHS** en bij de voornaamste Boekhandelaren in Nederland en Belgie, tot op nadere aankondiging. Dit tot narigt aan Heeren Directeuren van Leesgezelschappen en Liefhebbers eener aangename en degelijke Lectuur. (9434)

EEN IEDER ZIJN EIGEN ADVOCAAT.

NOODZAKELIJK HANDBOEKJE

voor allen, die hunne regten en verpligtingen willen leeren kennen omtrent het Afgeven, Accepteren, Endosseren, enz. van alle soort van Handelspapier, als: Wisselbrieven, Promessen aan Order, Assignatien en wat dies meer zij,

OVEREENKOMSTIG DE

Nederlandsche Wetgeving,

met aanduiding der Artikelen van het

WETBOEK VAN KOOPHANDEL

en andere authentieke bronnen.

TWEEDE VERBETERDE DRUK. PRIJS 50 CENTS.

NOODZAKELIJK HANDBOEKJE

VOOR

HUURDERS EN VERHUURDERS

VAN HUIZEN, BOERDERIJEN, ERVEN, LAND, HUISRAAD EN AL HETGEEN MEN VERSTAAT ONDER

ROERENDE EN ONROERENDE GOEDEREN.

Met aanduiding en verklaring der Artikelen van het Burgerlijk Wetboek, in verband met die van het Code Napoléon. Benevens opgave en Tarief van Zegelregten voor alle Acten van Verhuring, onder-Verhuring, enz

Door L. DE WINTER.

Tweede verbeterde Druk, in Zakformaat. **PRIJS 50 CENTS.**

FELIX MERITIS.

Woensdag jl. trad Dr. L. S. P. Meijboom in de afdeeling letterkunde der maatschappij Felix Meritis, als spreker op. Tot onderwerp van zijne voordragt had hij gekozen »den togt des Israëlitischen Volks uit Egypte naar Kanaän, volgens de jongste onderzoekingen." In eene korte inleiding betoogde Spreker dat volksverhuizingen altijd belangrijk zijn, omdat vruchtbaarheid het gevolg is van vermenging; dat die verhuizingen vooral belangrijk zijn wanneer een volk merkwaardig is en zijn invloed ver door de historie reikt. Het Israëlitische volk is allermerkwaardigst door zijne godsdienst en staatsvorm, en beoefent van oudsher nog meer invloed dan de Grieken of Romeinen. De geschiedenis nu van dat volk is rijk aan verhuizingen, waaronder die uit Egypte naar Kanaän de voornaamste is; daarover was hij derhalve voornemens te spreken. Niet zonder doel had hij bij de opgave van zijn onderwerp gevoegd »naar de jongste nasporingen." Hij wilde ten deze een beknopt overzigt geven van de onderzoekingen, door den beroemden Christiaan Carl Josias Bunsen over dit onderwerp; deze vermaarde Duitsche schrijver handelt daarover in het 9de stuk van zijn groot Bijbelwerk. Spr. liet een kort woord over den schrijver vooraf-geven en over diens groote werk, het Bijbelwerk genaamd, hetwelk eene vertaling, uitlegging en oordeelkundige beschouwing bevat van de oorkonden des Israëlitischen volks en der eerste Christenheid, alsmede over het standpunt, waarop hij zich daarbij heeft geplaatst. Bij de behandeling van het onderwerp, dat Spr. gekozen heeft voor deze spreekbeurt, maakt Bunsen gebruik 1°. van de mozaïsche boeken zelve, welke hij met scherpen blik beschouwt, en meent, ten tijde van Hiskia, uit aloude oorkonden in den tegenwoordigen vorm te zijn gebragt; 2°. van de hieroglyphische opschriften der oud-Egyptische gedenkteekenen; 3°. van de uitkomsten der onderzoekingen van wetenschappelijke uitgevers in Egypte en Arabië, en eindelijk 4°. van eene rijke kennis van verschillende Oostersche, vooral van de Semitische talen. De Israëlitische oorkonden zijn echter de hoofdbron, al het overige strekt slechts tot toelichting. Spreker splitste zijne beschouwing in twee deelen: 1°. de uittogt uit Egypte en 2°. de togt door de woestijn. Spr. zou daarbij slechts kort zamenvatten, wat Bunsen in een lijvig boekdeel heeft geschreven, alleen de uitkomsten van diens onderzoekingen mededeelen zonder in eenige beoordeeling te treden. Vooraf deed hij opmerken, dat Bunsen tot de overtuiging meent gekomen te zijn van de volkomene geloofwaardigheid der bronnen, maar tevens ook dat hij meent in die bronnen iets geheel anders te vinden dan men er gewoonlijk in leest.

Spr. geeft eerst een kort historisch overzigt: Abraham, de stamvader van het Israëlitische volk, kwam in 2866 v. C., dus vroeger, dan gewoonlijk aangenomen wordt, uit Mesopotamië in Kanaän. Zijn achterkleinzoon Joseph kwam in Egypte, en werd in 2754 v. C., zijnde het eerste jaar der regering van Faraö Sesostôsis, Challit, gelijkstaande met hetgeen men volgens ons tegenwoordig taalgebruik zou noemen Sultan. 9 jaren later kwam Jacob met zijn gezin in Egypte. Zij vestigden zich in het landschap Gosen in het Noorden van Beneden-Egypte, als herders der koninklijke kudden en werden misschien erfpachters van de domeinen. Dit duurde 200 jaren; dit was de tijd van vestiging, voorspoed en bloei.

Toen kwamen de Hykios, Amalakieten en andere Palestyners, die zich van Beneden-Egypte meester maakten, waar zij tot 1540 v. C., het 5de jaar der regering van Tuthmôsis III heerschten. Toen trokken zij af en Tuthmôsis werd voor het eerst Heer over het geheele land, ook van Gosen. Hij bouwde veel, gebruikte tot die werken allerlei onderdanen, ook Israëlieten. Dit was reeds het begin hunner verdrukking. De vorsten hadden toen de weldaden vergeten door Joseph aan Egypte bewezen. De laatste koning uit de dynastie der Tuthmôsen, volgens Manetho, Bokkhoris, dat is Horus geheeten. die van 1441 tot 1411 v. C. regeerde, wilde zijne goden zien, d. i. zich tot God verheffen en deed daarom vele Israëlieten als onreinen (bij de Egyptenaars werden de herders als onrein beschouwd) verdrinken en in de steengroeven werpen. Onder de volgende dynastie, de 19de, kwam over de Israëlieten de zware verdrukking. Tot dit tijdperk behooren Ramesses I, die in 1410 v. C. aan de regering kwam; Ramesses II, die veel deed bouwen; en Menophthah, die van 1324 tot 1305 regeerde. Onder zijne regering had de uittogt der Israëliten plaats. Het is onder de regering van Ramesses I, dat Mozes van den dood door verdrinking moet zijn gered door eene prinses van het Koninklijk huis. Zijn naam in Egyptisch, Môs, beteekent de jeugdige, de jongeling. Hij werd als vorstenzoon opgevoed in alle wetenschap, welke toen alleen in Egypte was te verkrijgen, en ingewijd in al de kennis der Egyptische priesters. Door zijne moeder van zijne afkomst waarschijnlijk onderrigt, ontwaakte bij Mozes het nationaliteits-gevoel; hij doodde een Egyptenaar, die een Israëliet mishandelde en moest uit Egypte vlugten. Dit geschiedde onder Ramesses II. Hij begaf zich naar Jethro, een Midianiten-vorst. De weg uit Gosen daarheen liep langs den voet van het gebergte der wetgeving. Dáár vertoefde hij geruimen tijd bij den Horeb. Hij trad bij Jethro als herder in dienst en huwde later met diens dochter. Bij den Sinaï vernam hij den dood van Ramesses, ontving zijne roeping om voor volk en koning op te treden en keerde onder Menophthah in Egypte terug. Tusschen hem en Joseph liggen 1400 jaren, die ook noodig waren om 80 zielen. waaruit Jakobs gezin bestond, te doen aangroeijen, tot 2 millioen; hun getal bij den uittogt. De Israëliten hadden nog hunne nationaliteit; behouden; zij waren, ten gevolge van hun staat van onreinen, niet met de Egyptenaars versmolten, en hadden eene eigene regering zamengesteld uit stamvorsten, familie-hoofden en oudsten.

Toen Mozes terugkeerde, duurde het eenigen tijd alvorens hij het vertrouwen des volks kon winnen, want zij waren voor zwaarder verdrukking beducht; eindelijk had hij zich dat vertrouwen verschaft en het volk werd door hem en zijn broeder Aäron bewerkt; hiermede verliepen een paar jaren. Nadat alles was georganiseerd, trad hij op voor Menophthah, in het 4de jaar van diens regering. Het was in Junij 1321 v. C. omstreeks den tijd dat de Nijl gaat zwellen. De Koning kwam alsdan gewoonlijk in plegtigen optogt naar Memphis, waar groote godsdienstige feesten werden gevierd om vruchtbaarheid af te smeeken. Mozes verzocht den Koning dat hij aan de Israëliten zou vergunnen om zich naar de woestijn te begeven, ten einde aldaar een feest te vieren ter eere van hunnen God. De Koning echter geloofde dat zij noordwestwaarts naar Palestina zouden trekken en niet wederkeeren en daarom weigerde hij de verlangde vergunning.

Toen ving de werkelijke strijd tusschen Mozes en den Koning aan. De tien Egyptische plagen zijn bekend. Deze gaat de Spreker kortelijk na. 1°. het water verandert in bloed. Dit geschiedt gewoonlijk voor het zwellen van den Nijl tusschen 15 en 25 Junij te Memphis. Het water wordt dan groen, stinkend en vol wormen; later groenachtig, roodgeel en rood; dit duurt 90 dagen. De Arabieren noemen het dan het roode water. Te dien tijde bleef de zwelling eene week later uit dan gewoonlijk; iets, hetgeen slechts zelden gebeurt. Men filtreert alsdan water in aarden vaten, bewaart het drinkbare in houten en steenen bakken en wanneer het lang duurt, dan graaft men putten.

De tweede plaag, die der kikvorschen, had plaats in het begin van Sept., dan worden ook thans nog de kleine kwakende kikvorschen vaak eene ware landplaag.

De derde plaag was die der Egyptische Moskiten. Thans heeft men die ook nog in het begin van Oct. Zij zijn lastig, niet alleen, maar ook gevaarlijk; zij hechten zich bij voorkeur aan de oogharen, dringen in de oogen, veroorzaken ontsteking en zelfs blindheid.

De vierde plaag was die der stekende vliegen. Deze zijn kwaadaardiger dan de moskieten en komen in het laatst van October. Omstreeks dien tijd is het water van den Nijl binnen zijne oevers teruggekeerd, dan trok de Koning in processie naar het Nijlstrand; dan begon de zaaitijd.

De vijfde plaag komt later, het is die van de veepest; deze komt soms voor bij het dalen van den Nijl in Maart.

De zesde plaag, de huidziekte, gewoonlijk genoemd Nijlbrand, met zweeren gepaard, is nog de gewone kwaal der vreemdelingen in Egypte, alvorens zij geacclimateerd zijn; de inboorlingen worden er ook wel door aangetast. Zij heerscht gewoonlijk in de laatste maanden vóór de overstrooming.

De zevende plaag, de hagelslag, had plaats toen de garst in aren stond en het vlas in knop; dus omstreeks midden Februarij.

De achtste plaag, de sprinkhanen, is geene gewone landplaag; zij komen echter dikwerf voor, onder anderen in Maart, bij Zuidewind en worden door Westenwind weder verdreven.

De negende plaag was die der duisternis. De Zuidenwind, Chamsin geheeten, waait 25 dagen vóór en 25 dagen na de nachtevening; hij wordt vaak tot wervelwind, welke door het opgewaaide stof de zon onzigtbaar maakt. Deze wind waait bij streken.

De tiende en laatste plaag was de pest. Deze breekt ook tegenwoordig gewoonlijk nog te Kaïro in Februarij en Maart uit, nooit later dan April. Zij woedt het ergst wanneer de Chamsin heerscht, begint veeltijds bij het vee, slaat op de menschen over en woedt streeksgewijze.

Hieruit blijkt dus, dat de worsteling van Mozes tegen Farao, half Junij 1821 begonnen, in het laatst van April 1320 is geëindigd, en in twee tijdperken was verdeeld. De 1ste tot de 4de plaag viel voor van Junij tot October, dus tot aan den zaaitijd; de laatste 6 van Februarij tot Mei van het volgende jaar, vóór het zwellen van den Nijl. Tusschen beide tijdperken waren eenige maanden rust, welke door Mozes werden gebruikt, om het volk verder te bewerken en tot den uittogt voor te bereiden.

Eindelijk had de Koning toegegeven en de uittogt had plaats in den nacht van 22 April 1320, bij de eerste volle maan na de nachtevening. Het uitgangspunt was de stad Ramses, thans, volgens de ontdekking van Lepsius, Abu-Kescheb genaamd. De Israëliten hadden die stad voor Ramesses aan het kanaal voor Bubastis moeten bouwen. Daar was de verzamelplaats der westelijk wonende Israëliten. De oostelijk wonenden sloten zich bij hen aan, naarmate de togt hen bereikte.

Nu rijst natuurlijk de vraag, hoe kon de uittogt van een zoo talrijk volk gelukken, zonder tegenstand te ontmoeten? Dit wordt verklaard door een berigt van Manetho, bij Flavius Josephus te vinden. Koning Menophthah wilde, even als vroeger Horus, de goden aanschouwen; daartoe waren godsdienstige werken noodig. Op raad van eenen hofpriester, wilde hij het land reinigen en deed 80,000 melaatschen en afschuwelijken in de steengroeven van het gebergte bij Memphis werpen. Daaronder waren ook priesters, die als ongeloovigen in de goddelijkheid van Apis en Mendesbok en de onfeilbaarheid hunner priesters afschuwelijk werden geacht. Dit vonnis verwekte groote gisting. De hofpriester, die den raad daartoe aan den Koning had gegeven, gaf zich den dood. Later schonk de Koning aan de veroordeelden genade. Deze, die de hun aangewezene Hykio-stad Avaris bewoonden; vatten het voornemen op om zich te wreken. Een afvallig priester stelde zich aan hun hoofd en organiseerde den opstand. Daardoor was de kracht van Menophthah gebroken. Er was ook niet te spotten met een opstand van 2 millioen Israëlieten, die godsdienstige beginselen koesterden en een krachtig man als Mozes aan het hoofd hadden. Hierdoor nu kon de opstand tot rijpheid worden gebragt, te meer daar algemeene groote verslagenheid heerschte, ten gevolge der buitengewoon hevige landplagen, welke gedurende twee achtereenvolgende jaren hadden gewoed.

Toen de Israëliten waren opgebroken, riepen de Egyptische opstandelingen de Philistijnen in het land; deze vielen van het noorden in en hielden vreeselijk huis. De Koning vlugtte naar Memphis met den Kroonprins, de heilige dieren en afgodsbeelden; daar verzamelde hij een leger van 300,000 man en trok tegen de oproerlingen en de vreemden op, doch leverde geen slag; hij was overtuigd dat magtiger Goden aan hunne zijde waren.

Al deze omstandigheden waren oorzaak dat de Israëliten na den uittogt niet konden worden vervolgd.

Bij de 9de plaag was Mozes in grooten toorn van den Koning vertrokken en had alles tot den uittogt gereed gemaakt. In het noorden was geen Egyptisch leger, want de Philistijnen vonden bij hunnen inval geen gewapenden tegenstand. Het leger was te Memphis. Het meest waren de strijdwagens van de lijfwacht des Konings gevreesd.

Mozes trok eerst langs het kanaal van Bubastis naar de groote Krokodilzee, vervolgens Z.O.waarts naar de bitterzeeën, die toen door den grooten aanvoer van zoet water drinkbaar konden zijn. Hij wilde de punt van den zeeboezem omtrekken om langs den korsten weg uit Egypte te komen. Denzelfden weg volgen thans nog de bedevaartgangers, die zich naar Mekka begeven. De 1ste marsch was van Rhamses naar Succoth, de 2de van Succoth naar Ethem, aan den zoom van de woestijn. Ethem beteekent hutten en ligt in de heuvelreeks tegenover het tegenwoordige Hadschrad. Zij hadden derhalve in twee dagreizen 14 a 16 uren afgelegd. Nu vernam Mozes dat de strijdwagens des konings hem nazetteden, om hem den togt om den zeeboezem af te snijden. Om van Memphis te komen hadden zij echter acht dagen tijd noodig; de Israëliten waren hen dus eenige dagen vooruit. Er bleef hun echter niets over dan naar het Z.W. te wenden in de rigting van Suez. Hadschrud, de derde legerplaats ligt 4 uren ten N.W. van Suez. Men vindt er eene rijk vloeijende zoetwater bron. Daar kon de togt worden geordend over eene streek van 3 uren langs de zee, en dan kon de voorhoede binnen één uur tijds Baäl-Zephon, Seths Heiligdom, het strand bereiken.

In den nacht van 17 of 18 Nisan (April) kwamen zij over de zee.

Omtrent den overtogt zelf deelt Spr. het volgende mede. Van een uitspringend punt ten N. van Suez regts tot aan de punt van den zeeboezem. heeft men eene strook strands van $1\frac{1}{2}$ uur gaans, de breedte daarvan is gemiddeld hoogstens 3785 voet, die was zeer geschikt voor den overtogt; de bedding der zee is daar vol met eilandjes, welke alleen bij den hoogsten vloed met water zijn overdekt, bij de eb heeft men water tot aan de knie. Dit was derhalve een goede weg voor voetgangers, terwijl de eilandjes den aanvoerders tot punten strekten van waar zij den togt konden overzien en regelen; voor wagens evenwel was de weg zeer gevaarlijk.

Hier kon de togt in rijen van 4000 man worden geschaard en alzoo gerangschikt, kon de geheele togt in 4 uren naar den tegenovergestelden oever overgaan; de eb duurt er 8 uren. Onder den invloed van N. of N. O. wind is de eb het sterkst. De Israëliten kwamen goed over, maar de hen nazettende Egyptenaren werden door den vloed overvallen en kwamen om. Van het punt van den overtogt, Azim Musa, dat is Mozes-bronnen, een punt tegenover Suez, begaven de Israëliten zich naar Sinaï. De afstand is 60 uren gaans. Deze legde men af in 10 dagmarschen, 8 der legerplaatsen zijn bekend. Men gebruikte voor dezen togt 44 dagen; 30 voor de eerste 6 marschen, 14 voor de laatste 4. Te Alus, het tegenwoordige Feiran, werden de Israëliten gevoed met manna, de vrucht van den tarsastruik, waarvan men daar geheele bosschen aantreft. De manna wordt nog daar in het laatst van Mei geoogst. Ook de kwakkelen vindt men er in dien tijd. Zij hebben er de grootte van patrijzen, worden door de zuidewinden heen gedreven, komen er vermoeid, vliegen dan zeer laag en zijn ligtelijk met de hand te vangen of met stokken dood te slaan. Daar hield men groote rust en hier was de verzamelplaats van den togt. De wetgeving geschiedde den Horeb, de oostelijke top van den Sinaï, daar heeft men een ruim veld van 1 uur gaans lengte en een half uur breedte, terwijl de berg er loodregt 1200 à 1500 voeten opschiet. Daar werd het volk geordend en vertoefde een geruimen tijd. Deze rust gebruikte Mozes om eene bijeenkomst te hebben met Jethro in de vlakte van Raha, thans nog genaamd Wadi-Schaëb d. i. de vallei van Chabab, zooals Jethro ook genaamd wordt. De wetgeving was de oudste constitutie op de vrije keus van het volk gegrond; het was eene grondwet, welke op het geweten en Gods wet is gegrond. Hier ter plaatse werd verordend, de gemeente- en leger-orde, de grondwet, de priesterordening en de draagbare tent voor de godsdienstoefeningen opgerigt. Men bleef er een geheel jaar. Daar was het ook, dat het gouden kalf, tijdens Mozes afwezigheid, werd opgerigt. Dit was niet, gelijk men doet voorkomen, eene herinnering aan Apis, maar een oud semitisch symbool, zijnde een zinnebeeld van den grooten Koning, »Moloch." Het was het eerste groote oproer, en daarin lag de kiem voor de groote ritus wetten. Later had Mozes nog onderscheiden opstanden te dempen. Van den Sinaï werden nog twee groote togten ondernomen naar het Noorden, om Kanaän binnen te trekken, welke mislukten. De eerste was naar den berg Hor en verder noordwaarts tot Sapher. Op den weg naar Sapher werden de spionnen uitgezonden om het land Kanaän op te nemen. De 2de togt was van Ezeon-Geber ten N. W. naar Kades, daar stierf Aäron. Aan de Zuidkust der Doode Zee bij Salmona, d. i. de stad van het beeld, werden de Israëliten bezocht door de slangen. Deze dieren vindt men daar veel. Zij zijn lang, bont, met golvende streepen en vuurroode plekken en zeer vergiftigd. Zij worden door de Arabieren zeer gevreesd. Van Kades keerden zij terug tot aan de grenzen van het Oost-Jordaansche land. De geheele togt door de woestijn duurde $2\frac{1}{2}$ jaar. De 40 jaren, welke gewoonlijk gerekend worden voor den togt, verkrijgt men, wanneer men bij eigenlijke woestijnreis den tijd rekent, dien de Israëliten in het Over-Jordaansche doorbragten tot aan den overtogt over de Jordaan. Mozes voerde het volk tot aan Moabs velden, tegenover Jericho. Daar werd het leger gevestigd. Van daar hadden vier togten plaats tot onderwerping van het Over-Jordaansche. Dit gelukte en inmiddels werd de gehoorzaamheid aan wet en orde bij het nieuwe geslacht aangekweekt. Mozes werkte alleen als wetgever en profeet. Jozua was krijgsaanvoerder en bij wraaktogten stond het leger onder een zoon des hoogepriesters. Na 25 jaren in het Over-Jordaansche doorgebragt te hebben, was de constitutie goed ingevoerd, maar men liet nog 12 jaren verloopen eer men in Kanaän binnentrok, omdat Ramses III, Koning van Egypte, die van 1292 tot 1277 regeerde, krijg voerde tegen Azie en Kanaän, en Damascus en Tyrus veroverde. Toen konden de Israelieten het land niet binnentrekken, maar na den dood van Ramses was de kans schoon; de magt der oude bewoners was gebroken. Josua toog toen het land binnen. Mozes was reeds dood.

Aldus heeft de spreker in korte trekken het hoofdbeloop dezer belangrijke gebeurtenis geschetst. Hieruit blijkt schitterend de trouw der oude oorkonden en hoe de eene studie in de andere grijpt, om de waarheid te handhaven, welk bij misverstand en halve kennis dikwerf geheel verworpen wordt.

De sierlijke rede van den spreker werd met belangstelling door de aanwezigen aangehoord en herhaaldelijk toegejuicht.

MENGELINGEN.

HET MAROKKAANSCH GESCHIL.

(VERVOLG EN SLOT.)

De Spaansche bezittingen van de kust der zeeëngte van Gibraltar tot aan de nabijheid van de Algerijnsche grenzen, bestaan uit vier vestingen, presidio's: Ceuta, hoofdplaats der geheele groep, Penon de Velez, Penon de Alhucemas en Melilla. Bovendien is sedert 1841 nog eene kleine eilanden-groep, de Zafarinas, bezet. Het geheel bestaat thans uit eene oppervlakte van niet meer dan $1\frac{1}{2}$ vierkante mijl met 12,000 inwoners. In het jaar 1744 had Spanje de grenzen van zijne bezittingen vastgesteld. Eene versterkte linie, welke tot aan de bergketen is vooruit geschoven, beschermde haar. Ruim 50 jaren bleven de zaken in denzelfden toestand; toen echter in 1795 onlusten in Marokko uitbraken, maakten zich de stammen in het Westen en Noorden onafhankelijk en tastten voortdurend de Spaansche bezittingen aan. Na een tienjarigen strijd besloot het Madridsche hof, dat in Europa ernstiger bezwaren had te overwinnen, zijne bezitting te beperken; het verliet die en behield alleen de vestingen en eene geringe uitgestrektheid van het gebied. Ook werden sedert dien tijd de vestingen als straf- en ballingplaatsen gebruikt, terwijl hare reeden tegelijk voor de Spaansche kustvaart in die moeijelijke wateren dikwerf eene gewenschte toevlugt waren. Het zijn overigens uiterst treurige plaatsen, die geheel het karakter eener gevangenis hebben, en ook voor de bezettingen ware strafplaatsen zijn. Vermits bijv. te Ceuta onlangs pogingen werden ontdekt om de stad aan de Afrikanen in handen te spelen, zoo werd aan de inwoners elk eigenmagtig verkeer met de stammen, welke in de

nabijheid wonen, verboden, en de bevolking is uitsluitend beperkt tot het geringe verkeer met de tegenoverliggende kust van het moederland, van waar ook deze plaatsen, Ceuta uitgezonderd, al haren proviand verkrijgen.

Eene afwisseling in dit eentoonige leven werd gebragt door de veelvuldige aanvallen der roofzuchtige bewoners van de omstreken. Terwijl deze vroeger hoofdzakelijk op Melilla gerigt waren, werd onlangs inzonderheid Ceuta daardoor lastig gevallen. Somtijds zelfs sloten de horden in groot aantal de plaats in en moesten door bloedige uitvallen worden uiteengedreven. De overeenkomsten met hen aangegaan werden steeds geschonden en alleenstaande militaire posten tot nabij den vestingmuur doodgeschoten, ofschoon eene afdeeling troepen van den soeltan in de nabijheid gelegerd was om de roovers in toom te houden en den vrede te handhaven.

De stammen, welke deze aanvallen doen, zijn, gelijk reeds gemeld, is grootendeels dezelfde als die waarmede Frankrijk in oorlog is gewikkeld. Zij behooren tot de Amasirghen, den krachtigen en oorlogzuchtigen stam der oorspronkelijke Barbarijsche inwoners, die bij voorkeur in het noorden en oosten des lands zich vestigden. De bekende zeeroovers van het Riff, d. i. het gedeelte hunner, dat de keten van den Atlas, welke langs de kust loopt (Er Riff) en hare holle wegen bewoont, zijn degenen, die het oude woeste en ongebonden karakter van den stam geheel hebben behouden. Zij zijn het die tot in den jongsten tijd van hunne bergen afdaalden, en elk schip voor goede buit verklaarden, hetwelk door storm of aanhoudende windstilte naar hunne ongastvrije kust werd gedreven. De nadeelen, welke Spanje daar leed, en waaraan zich ook de bevelhebber der nabij Ceuta gestationneerde troepen van den soeltan schuldig maakte, zijn de officiele aanleiding tot den oorlog.

Vragen wij nu naar het doel, dat Spanje zich bij den oorlog heeft gesteld. De generaal O'Donnell zegt deswege in eene korte redevoering, welke hij in de kamer van afgevaardigden hield: „Wij begeven ons niet naar Afrika, door veroveringszucht bezield. De Heer der heerscharen zal onze wapenen zegenen en de dapperheid onzer soldaten en zeelieden zal den Marokkaan toonen, dat het Spaansche volk zich niet ongestraft laat beleedigen. Het is bereid des noods tot het hart van het land des vijands door te dringen, om de geëischte voldoening te erlangen. Wij gaan niet naar Afrika, om de belangen van Europa te benadeelen; elke gedachte daaraan is ons vreemd. Wij willen voor onze geschonden eer waken en waarborgen voor de toekomst erlangen.

Wij verlangen dat de Marokkanen ons schadeloos stellen voor de offers, welke de natie heeft gebragt. Wie kan ons eerzucht verwijten en over onze handelingen klagen?"

Eindelijk nog een woord over Portugal. Juist Tanger, dat Engeland zoo ongaarne in de handen eener vreemde Europesche mogendheid zou zien, is reeds eenmaal eene Britsche bezitting geweest en was door Portugal in Britsche handen gekomen.

Portugal had omstreeks het einde der zestiende eeuw, in den ongelukkigen veldtogt van Dom Sebastian, al zijne vroegere veroveringen in Marokko prijs gegeven en in het daarop volgende tijdvak had het te veel met zijne binnenlandsche aangelegenheden te doen, om er aan te kunnen denken den roem zijns naams aan gene zijde van de zuilen van Hercules te herstellen.

Verpligt om de vriendschap van Engeland te zoeken, schonk het aan de infante Katharina bij haar huwelijk met Karel II van Engeland, in 1662, het bezit van Tanger als huwelijksgift, met welke schikking noch de toenmalige Keizer, noch Lodewijk XIV van Frankrijk te vreden waren, want de eerste zag in Groot-Brittanje de mogendheid, welke aan de oproerige hoofden van Tanger bescherming en ondersteuning zou verleenen, terwijl laatstgenoemde, ofschoon schijnbaar ongeneigd om voor zich zelven in Marokko veroveringen te maken, het toch slechts ongaarne kon zien dat zijn nabuur en mededinger aan de kust der Middellandsche Zee post vatte. Moelei-Arschid zag derhalve in den Franschen Koning een zeer welkomen bondgenoot en werkelijk deden de voortdurende aanvallen der Mooren op Tanger Groot-Brittanje in 1684 besluiten deze bezitting, welke buitengewone kosten vereischte, weder te verlaten en zoo kwam Tanger op nieuw niet aan Portugal maar aan den soeltan terug en is in het bezit van zijne opvolgers gebleven. Thans echter, terwijl de onderhandelingen tusschen Spanje en Marokko reeds bijna afgebroken waren, legde ook een Portugeesch eskader, waarop zich de broeder des Konings, de infant Dom Luis Philippe, bevond, een bezoek te Tanger af.

Voor Groot-Brittanje is het van het hoogste belang, dat de voor zijne magt zoo gewigtige positie van Gibraltar door niets worde benadeeld. Zijn streven is bovendien, om in de havens aan de westkust van Marokko, van Tanger tot Mogador, het handels-overwigt te verkrijgen. Frankrijk heeft zich steeds beijverd den Britschen invloed in Marokko te vernietigen, en met het oog op zijne belangen in de Middellandsche Zee vooral de Noord- en Westkust van den Marokkaanschen staat van zich afhankelijk te maken. Steeds wanneer het met Marokko geallieerd was, stond het in vijandschap met Engeland en gewoonlijk ook met Spanje, hetwelk ter zake zijner bezittingen aan de noordkust in Marokko bijzonder gehaat werd. Had de invloed van de Engelschen bij de Keizers het overwigt, dan hadden deze de Franschen tot vijanden, die dan ook weder als bondgenooten van Spanje optraden.

Dit zal genoegzaam zijn om te doen begrijpen, dat Groot-Brittannie bij het Marokkaansche geschil zijne belangen in hooge mate in gevaar ziet gebragt. De Engelsche dagbladen hebben dit onaangenomen onderwerp op alle mogelijke wijzen besproken en toonen zich over het algemeen zeer verbitterd over den Spaanschen veldtogt, maar nog meer tegen Frankrijk, daar zij Spanje slechts beschouwen als het werktuig, dat door dezen staat wordt gebezigd om zijn doel te bereiken.

De *Saturday Review* bevat over de bedreigde handelsbelangen van Engeland een uitvoerig artikel, dat op de koele manier van dit blad is geschreven. Men leest daarin het volgende: „Men kan zelfs voor de Moorenstammen, die geen roof plegen, onmogelijk eenige genegenheid koesteren. In het tegenwoordige Marokko vindt men nog naauwelijks eenig spoor van die Mohammedaansche beschaving, welke eens op den Spaanschen grond heeft gebloeid. De reden, waarom men den oorlog met ongerustheid en wantrouwen beschouwt, is van hechtere en minder sentimentele aard. Het vaste land heeft zulke verkeerde begrippen in staathuishoudkundig opzigt, dat de handelsvrijheid in gelijke mate achteruit gaat als beschaving en Christendom zich uitbreiden.

„Turkije is in handelszaken veel meer rationeel dan Oostenrijk of Rusland en de Mooren aan het strand der Middellandsche Zee zijn de Spanjaarden zoover vooruit, dat zij de gewoonte hebben te koopen hetgeen zij gebruiken, en door dezelfde handels-transactie te verkoopen hetgeen zij kunnen missen (met andere woorden Engelsche goederen in betaling te nemen). Zoodra de Spaansche bezittingen in Afrika eenigzins worden uitgebreid zal de handel van Gibraltar met het afgestaan gebied zijn afgesneden, voor zoover die niet door sluikhandelaars zal worden gedreven.

„De barbaren hebben zich nog niet verheven tot die hooge mate van dwaasheid, welke het Spaansche tarief en de staathuishoudkundige overtuiging der Spanjaarden kenmerkt. Nog steeds waant men daar, dat Engeland den oorlog op het schiereiland voerde, om eene kleine fabriek in de nabijheid van Madrid te onderdrukken, welke naar men zeide katoenen en wollen goederen had geproduceerd en de veroveraars zullen zorg dragen, dat zij Ceuta en Melilla tegen de nooit sluimerende ijverzucht van Manchester beschermen. De afkeer, waarmede de Engelsche kooplieden de oprigting zien van nieuwe kantoren van in- en uitgaande regten, is aan alle Vastelands patriotten bekend onder den naam van het tyrannische-Britsche monopolie...

„Overigens, zoo besluit het artikel, kan de maarschalk O'Donnell op de onzijdigheid van Engeland vertrouwen en de medewerking van Frankrijk heeft hij zich verzekerd. Men moet aannemen, dat hij over de staatkunde welke Amerika, ingeval het in Marokko niet naar wensch gaat, ten aanzien van Cuba kan aannemen, zich niet bezorgd maakt. (Dit wil zeggen dat Engeland het Spaansche bezit van Cuba tegen de begeerige Noord-Amerikanen niet meer zal beschermen)."

Men ziet het, de geheele zaak komt op den handel van Engeland aan. De overige Engelsche bladen laten zich op gelijke wijze uit, zoodat de Spaansche in even scherpen toon antwoorden.

Op den achtergrond van alle gevaren, welke men in Engeland voor de magt van den staat en voor den handel vreest te ontwaren in het Marokkaansche geschil, staat, gelijk reeds is gemeld, het uitzigt dat Lodewijk Napoleon, nadat hij zedelijk Italie aan zich zal hebben onderworpen, ook Spanje aan zich zal boeijen en zich alzoo steeds meer krachten zal verschaffen tot uitvoering van zijne laatste plannen, waaronder men ook een regtstreekschen aanval op Engeland vermoedt.

En toch heeft Engeland zich niet met kracht tegen den Marokkaanschen oorlog verzet. Het heeft, zoo als altijd, zijne bemiddeling aangeboden, en heeft zeker ook bewerkt, dat Marokko tot aan het ultimatum de Spaansche eischen bewilligde; bij Spanje echter heeft het geen toegeeflijkheid gevonden. De oorlog is begonnen; wat de uitkomsten zullen zijn zal de tijd leeren, zoo veel is echter uit de reeds gevoerde gevechten gebleken, dat de Marokkanen zich met kracht verdedigen en de Spanjaarden geene zoo gemakkelijke overwinning zullen behalen als zij zich welligt hebben voorgesteld.

Wij achten het niet ondienstig hier ten slotte nog enkele statisticke mededeelingen te laten volgen.

De inkomsten van den Keizer van Marokko zijn:

	piasters
Oorlogsschattingen en vee	730,000
Jodenbelasting	30,000
Accijnsen	950,000
Muntkosten	50,000
In- en uitgaande regten in de 14 havens	400,000
Tabaks-monopolie	25,000
Domeinen	40,000
Inkomsten der schatkamer	130,000
Geschenken der consuls en der personen, die ten gehoore worden toegelaten	225,000
Totaal	2,600,000

De uitgaven zijn voor het hof 110,000, voor paleizen en tuinen 65,000 geschenken naar Mekka en aan de moskeeën 65,000, bezoldigingen der gouverneurs 50,000, landmagt 650,000, zeemagt 30,000, consuls in Europa 15,000, posterij 5000, te zamen 920,000 piasters. Het batig saldo wordt in de keizerlijke schatkamer van Mekinez opgehoopt.

Het grootste gedeelte van de Marokkaansche bevolking bestaat uit Barbarijers, de Numiden der Romeinen. Tot aan den inval der Muzelmannen bezat dit volk al de uitgestrekte streken tusschen den Oceaan, de Middellandsche Zee en den regteroever van den Senegal tot aan Egypte. De Barbarijers worden verdeeld in Amazirgen en Schellocks, waarvan de taal weinig verschilt en die hunnen naam veranderen naar de streek, waar zij wonen, bijv. Kabylen in Algerie, Zoeaven in Tunis, Adems in Tripolis, Toealen en Toeareis in de groote woestijn.

In Marokko erkent slechts het geringste gedeelte hunner de opperheerschappij van den Keizer. Om hen in toom te houden, noodzaakt deze hunne hoofden, om als gijzelaars aan zijn hof te leven. Niettemin bestaat zijn gezag slechts in naam over de Omzarghs of Maraboeten, welken deze stammen onvoorwaardelijk gehoorzamen. De Amazirgen wonen van het Riff tot aan Tafilet en zijn in 20 stammen verdeeld. Zij hebben Europesche gelaatstrekken, drijven akkerbouw en veeteelt, zijn trotsch op hunne onafhankelijkheid en vrijheid, bewonen daarom ook in het slechte jaargetijde liever de hooge bergen dan dat zij zich aan de tucht in de dalen onderwerpen. Overigens leven zij onderling met elkander in oorlog en deze kleine oorlog heeft nimmer een einde. Bloed- en erfwraak geven voortdurend nieuwe stof en verstikken alle menschelijke gevoel, somtijds ook staan zij op tegen hunne meerderen en de Keizer moet bijna alle jaren een veldtogt naar de hoogte van den Atlas ondernemen. De Schellocks zijn de Barbarijers van het zuiden; hunne zeden en gebruiken zijn dezelfde als van hunne stamverwanten, maar zij houden zich bij voorkeur onledig met de jagt en wonen in de bosschen van de hoogste bergen. Men beschrijft hen als zeer krachtig, ofschoon zij nimmer vleesch eten en alleen van honig en garst leven.

De nijverheid van Marokko behoeft geenszins voor die van Europa onder te doen en ook in hare organisatie met de onze eenige overeenkomst heeft, daar de verschillende soorten van productie tusschen de verschillende streken des lands zijn verdeeld. Zoo worden te Tetoean zeer goede geweren vervaardigd en bovendien wollen-sjerpen, welke naar het Zuiden van Spanje een grooten afzet vinden, benevens zeer fijn gevlochten matten. Ook snuiftabak, welke zeer gezocht is door de inboorlingen en ook naar Gibraltar wordt uitgevoerd, fabriceert men hier. Te Rabat worden de haicks, eene soort van mantels of dekens, uit wol, of wol en zijde vervaardigd, welke door de Mooren algemeen gedragen worden en waterdigte stoffen, Djellabia, welke ook door de Europeanen zeer gezocht zijn. Fez levert zeer fraai aardewerk met schitterende kleuren en voert die zelfs in mededinging met Frankrijk naar Algerie uit. Te Fez worden ook de bekende roode mutsen vervaardigd, welke aan die stad haren naam ontleenen; verder worden hier zijden haiks, sjerpen en zakdoeken, pantoffels van leder en fluweel, met goud geborduurd; zadeltuig, koper-gereedschap en buskruid gefabriceerd. De voornaamste industrie echter van Marokko, waarin het door geen enkel Europeesch land wordt geëvenaard, zijn de marokijnfabrieken. De wijze hoe de Mooren het leder verwen is een geheim en het schitterende geel is nergens, zelfs niet in de verte, nagemaakt. Fez, Tafilet en Marokko zijn de middenpunten van dezen tak van nijverheid welke aan een groot aantal handen werk verschaft. Goede looijerijen en zeemtouwerijen vindt men bovendien te Rabat en Tanger. De Kabylen bewerken het ijzer en bezitten eene nog onbekende wijze om het staal te harden.

CONCERT- EN TOONEELNIEUWS.

AMSTERDAM, Zondag 8 Januarij.

STADS-SCHOUWBURG. Maandag jl. had hier eene eerste opvoering plaats van Vondel's treurspel: *Gysbrecht van Aemstel*. De decoratiën, mise- en scène en verdere theatrale toestel gaven blijk van de goede zorg der directie en kunnen over het geheel welgeslaagd genoemd worden, even als de voorstelling zelve, waarin, zonder dat zij uitstekend was te noemen, veel goeds voorkwam. De heer Roobol trad, na eene ongesteldheid van eenige weken, weder voor de eerste maal op, en wel in de rol van Gijsbrecht. De Heeren Kistemaker (Arent), Vink (Vosmeer), Tjasink (Gozewijn) kweten zich verdienstelijk. De Heer Wijnstok vervulde de niet groote rol van Willem van Egmont waarlijk goed; hij is een der weinigen, die zich goed in versmaat weet uit te drukken; hetzelfde kunnen wij melden van Mw. Coenen-v. Ollefen, die een der schoonste passages uit het treurspel: *Waar werd opregter trouw, enz.* op zulk eene gevoelvolle wijze en met zooveel uitdrukking voordroeg, dat het publiek haar herhaaldelijk toejuigte. Ook Mw. van Ollefen-da Silva had als Badeloch, vele schoone oogenblikken. De Heer Veltman voldeed ons als de bode minder dan gewoonlijk. Woensdag jongstl. had eene herhaling van dit stuk plaats, waarbij de rolverdeeling eenigzins gewijzigd was; wij hebben deze voorstelling echter niet bijgewoond. Morgen wordt dit treurspel hier voor de derde en laatste maal opgevoerd; alsdan zal de Heer A. Bosch ten tweedemale debuteren en wel met de rol van den Bode. De voorstelling werd ondergewoonte besloten met het kluchtspel *Kloris en Roosje*. De Nieuwjaarswensch werd door den Heer Tjasink in het karakter van Thomasvaêr uitgesproken. Naar het ons toeschijnt komt daarin veel voor, dat beter ware weggelaten geweest; wij hebben niets tegen de gewone huldebewijzen aan den Koning of tegen de toespraken aan onzen geachten Heer Burgemeester, (die de voorstelling van Maandag jongstl. bijwoonde) en aan de leden van den raad; wij hebben zelfs niets tegen de dankbetuigingen aan de Commissarissen van den schouwburg; al kwam ons die een weinig voorbarig voor, maar waarmede wij ons niet vereenigen kunnen, is de ondoordachte wijze, waarop men getracht heeft het talent van een groot man te huldigen; indien dit binnen de behoorlijke perken gebleven ware, zouden wij en velen met ons die lofspraak niet voor eene parodie hebben gehouden; juist omdat wij den bedoelden persoon hoogschatten, juist omdat wij zijne talenten bewonderen, deed het ons genoegen te ontwaren, dat hij zich niet in den schouwburg bevond, en dus niet gedwongen was eene overdrevene hulde aan te hooren, welke hem, wij houden ons hiervan overtuigd, even weinig aangenaam zou geweest zijn als aan een gedeelte van het publiek, dat onbewimpeld zijn tegenzin tegen die onhandige vleijerij, waarbij wij ons Lafontaine's fabel: *l'Ane et le petit Chien* herinnerden, te kennen gaf. Dat de Heer Tjasink en Mw. Stoetz-Majofski (Pieternel) zich overigens goed kweten en het publiek herhaaldelijk deden lagchen, behoeft geen betoog. De dansen der voornaamste leden van het corps de ballet: de Heeren Friant, Berkman, Varangot en Voitus van Hamme, benevens de Dames Dupin, Beyerlé en Voitus van Hamme gaven veel genoegen. De brochure van den Nieuwjaarswensch is bij de Erven van Munster verkrijgbaar.

ITALIAANSCHE OPERA. De herhalingen der opera *Norma*, die deze week plaats vonden, werden steeds door een zeer talrijk publiek bezocht, zoodat de zaal meestal eivol was. De Dames de Vries en Ineli, benevens de Heer Danieli, werden herhaaldelijk toegejuicht en teruggeroepen. Naar wij vernemen is in studie: *Linda di Chamuni*, opera van Donizetti.

SCHOUWBURG FRASCATI. De Heer de Vries heeft een plan opgevat en het ook ten uitvoer gelegd, welks verwezenlijking ons toescheen bijna tot de onmogelijkheden te behooren; het is hem namelijk gelukt op het beperkte tooneel van den Schouwburg Frascati Vondel's *Gysbrecht* te monteren. Hij zelf ontveinsde zich de zwarigheden aan die opvoering verbonden niet, daar hij in eene kleine circulaire o. a. zegt: „De gelukkige uitslag van mijne nieuwste schilderwerken, tot eene waardige opvoering van Mr. van Lennep's jongsten tooneel-arbeid, in korten tijd vervaardigd, gaf mij moed. Immers ook het monteren van dat stuk: *De Zeekapitein*, scheen mij eerst in de beperkte ruimte, die de schouwburg Frascati slechts aanbiedt, eene onmogelijkheid. Toch is het gelukt! Ik heb mij dus met goeden moed aan den arbeid begeven en noodig thans de kunstminnaars uit te komen beoordeelen, hoe Vondel's *Gysbrecht* in den Schouwburg Frascati wordt opgevoerd." Hoe het den Heer de Vries gelukt is alle zwarigheden te boven te komen, bewees de geestdrift waarmede het publiek hem bij elke voorstelling, na elk bedrijf terug riep, en waarlijk wij hebben het reeds vroeger gezegd en herhalen het: elk tafereel is eene welgeslaagde schilderij; de schoonheid en naauwkeurigheid dezer decoratien kunnen onovertroffen genoemd worden. Dat de opvoering over het geheel verdienstelijk was, laat zich begrijpen, na de vermelding, dat de Heeren Metsch, Albregt en Peters en de Dames Engelman-Bia, Kleine en Albregt-Engelman, de hoofdrollen vervulden. Na de voorstelling van Donderdag jl., welke insgelijks door den Heer Burgemeester werd bijgewoond, werden al de hoofdvertooners teruggeroepen. De Nieuwjaarswensch in het kluchtspel *Kloris en Roosje* (waarmede ook hier de voorstelling besloten werd) gaf veel genoegen; de talrijke geestige zetten werden van harte toegejuicht.

Morgen avond zal hier eene laatste voorstelling van den *Gysbrecht* plaats hebben; hun, die nog geene opvoering van dit treurspel in dezen schouwburg hebben bijgewoond, raden wij aan, niet te verzuimen, die voorstelling te bezoeken.

SALON in de Nes. In den loop dezer week is hier eene nieuwe Vaudeville: *Christina van Rusland en Milna Peterhoff* eenige malen opgevoerd. Het stukje dat zeer onderhoudend is, heeft zoowel door opvoering als inhoud wel voldaan. Christina, Grootvorstin van Rusland wordt door haren echtgenoot, den grootvorst Alexis zeer slecht behandeld; om zich hieraan te onttrekken neemt zij met behulp van haren geneesheer een slaapdrank in; zij wordt voor dood gehouden en met groote plegtigheid begraven; intusschen gelukt het haar te ontvlugten; zij begeeft zich naar de grenzen; inmiddels is hare vlugt ontdekt, en naar alle kanten worden bevelen tot aanhouding gezonden; in het dorp waar zij zich bevindt, wordt zij herkend, doch door den bijstand harer kamenier Milna gered. Het stukje werd los en verdienstelijk afgespeeld door Mej. Lamé (Milna) en de Heeren van Sluijs, Burksen en E. Bamberg, welke laatste zich hoede om door dubbelzinnige aardigheden de kieschheid te kwetsen. Ook de voorstellingen van: *de Oude Vrouw, de Behanger, de Klompen der Markiezin, Lustig, Deurwaarder Liedjeszanger* enz. werden goed bezocht en de hoofdvertooners herhaaldelijk toegejuicht.

SALON in de Amstelstraat. Het schoone tooneelspel: *Mathilda of een Vrouwenhart* naar het Hoogduitsch van R. Benedix is hier gedurende deze week herhaaldelijk en telkenmale voor een talrijk publiek opgevoerd. Dit stuk (reeds van vroeger bekend) bevat zoo vele schoone scènes, de daarin voorkomende karakters zijn zoo belangwekkend, al mogen ze ook hier en daar wat al te scherp geteekend zijn, dat het geenzins bevreemding baren kan, wanneer het publiek in grooten getale opkomt en luide zijnen bijval aan den dag legt; deze toejuichingen gelden echter niet alleen het stuk, maar ook de vertooning, die hoogst verdienstelijk was. Inzonderheid werd Mw. Sablairolles, die de rol van Mathilde vervulde, met toejuichingen overladen en herhaaldelijk teruggeroepen, welke eer volkomen verdiend was; het tooneel met haren vader en broeder, waar zij dezen laatsten belet de kamer te verlaten, later het tooneel waar zij haren geliefden Berthold volgen wil, doch haren vader tot afscheid om zijnen zegen smeekt, en eindelijk de slot-scène, waar zij de verzoening tusschen haren vader en haren echtgenoot bewerkt, werden onverbeterlijk door haar gespeeld, met zulk een gevoel en warmte, zulk een kracht en waarheid, dat zij levendigen indruk maakte, en in menig oog een traan parelde. Ook wij roepen haar welgemeend: Brava! toe. Ook de Heer Morin (Berthold Arnau) heeft zich met talent gekweten; zijne houding in het eerste bedrijf als hij door den Heer Tannenhof verrast wordt, was onberispelijk even als de slot-scène van het tweede en van het vierde bedrijf. De overige vertooners hebben tot de vorming van een goed geheel bijgedragen; de Heer Bruyn (Tannenhof) en Snitsler (Lindner) hebben zich goed gekweten; ook Mw. Kamphuijzen kweet zich zeer verdienstelijk. De Heer Sluijters (Willibald) had enkele goede oogenblikken; zijn spel heeft over het geheel nog iets onzekers, en is niet genoeg afgerond; hoe eenvoudiger, d. i. met zijne gewone stem, hij overigens spreke, des te meer indruk zal hij maken. Ook de Heer Heesbeen kenmerkt zich bij voortduring door gemaaktheid in houding en toon, waardoor alle effect noodwendig moet te loor gaan.

GRAND THEATRE DES VARIÉTÉS. Eene nieuwe Vaudeville in 4 afdeelingen: *Van alle markten t' huis of een Ambulant tooneelgezelschap*, naar het Fransch van Dumanoir en Clairville, door den heer Rosier Faassen is hier gedurende deze week herhaaldelijk opgevoerd. Over de vertaling willen wij niet uitweiden, maar wij betuigen den vertaler onze bevreemding over het denkbeeld, om de wandeling naar een klein stadje van Gelderland te verplaatsen. Hoe veel ongerijmds en onzamenhangends dit stuk ook moge bevatten, zoo zou het toch minder bevreemden, wanneer het in eene fransche provinciestad, dan in een Geldersch stadje speelde. Van het stuk, dat eene parodie moet heeten op reizende tooneelgezelschappen, die met een personeel van zes personen, op eenen avond een groot treurspel, *Caracalla*, eene Italiaansche Opera-serie *Gargaillada* en een groot drama, *de Hand des Noodlots of Graaf en Geitenhoedster*, opvoeren, hebben wij eigenlijk te weinig begrepen, om er een inhoud van te kunnen mededeelen; zijn anderen gelukkiger geweest, zoo laten wij die taak aan hen over. Gedurende de voorstelling herinnerden wij ons de woorden van een groot schrijver, die zeide, nimmer een boek, hoe slecht of onbeduidend ook, gelezen te hebben, zonder er iets uit geleerd te hebben; de waarheid van dit gezegde werd ons door deze parodie bewezen; want wij leerden daaruit, dat het moeijelijker is eene parodie goed, dan een stuk slecht op te voeren.

Hoewel het ons toeschijnt, dat het publiek juist ook niet altijd op de hoogte der zaak was, kunnen wij echter getuigen, dat het zich wel schijnt te hebben geamuseerd; het heeft de hoofdvertooners, de Heeren Faassen, Grader, Oosterhof, van den Berg, Eger en B. van Lier, en de Dames von der Finck en Termaten, die hun best hebben gedaan, om niet eene parodie van eene parodie te leveren, herhaaldelijk toegejuicht en teruggeroepen.

Woensdag e. k. zal in dezen Salon, ten voordeele van Mw. van Lier, het bekende tooneelspel *Paillas* worden opgevoerd, dat reeds vroeger hier ter stede een talrijk publiek naar den Stads Schouwburg en den Salon du Vaudeville Français deed stroomen. In het belang van de verdienstelijke beneficiante wenschen wij, dat ook de opvoering op dit tooneel met even grooten bijval moge worden bekroond De optreding van den ook hier ter stede gunstig bekenden Victor Driessens, thans aan het Kon. Z.-Holl. tooneel verbonden zal gewis niet weinig tot dien goeden uitslag bijdragen.

Gisteren avond had in het locaal DE VEREENIGING eene uitvoering plaats van de liedertafel *Euterpe*, onder leiding van onzen stadgenoot den Heer G. A. Heinze. Een groot aantal toehoorders woonde deze uitvoering bij en gaf herhaalde ondubbelzinnige blijken van goedkeuring. Men merkte onder de ensemble-stukken kooren op van Bertelsman, Fischer, Heinze, Holl, van Eyken, Mendelssohn, enz., terwijl ook eene scène met verschillende solo's en koor uit de opera *Templer und Jüdin*, van H. Marschner, werd voorgedragen. Onder de verdienstelijke leiding van bovengenoemden directeur werd alles fiks en met veel nuancering en naauwkeurigheid gezongen. Ook de solo's werden door de verschillende dilettanten verdienstelijk voorgedragen, namelijk eene bas-aria uit *Jahrezeiten* van J. Haydn, eene tenoraria uit de *Stabat-Mater* van Rossini, en een duet voor 2 tenoren van Mendelssohn. De Heer J. R. Merlen speelde in het tweede deel *Variations Brillantes pour le Violon*, van Jansa en oogstte almede den bijval van de toehoorders. Hij verdiende deze dan ook volkomen voor de naauwkeurigheid en zuiverheid van toon, en voor zijne vaardigheid. Deze avond, zoo rijk aan muzikaal genot, zal gewis bij velen eene aangename herinnering achterlaten.

SCHAAKSPEL.

OPGAAF N°. 657.

Wit begint en geeft op den 3den zet mat.

ZWART.

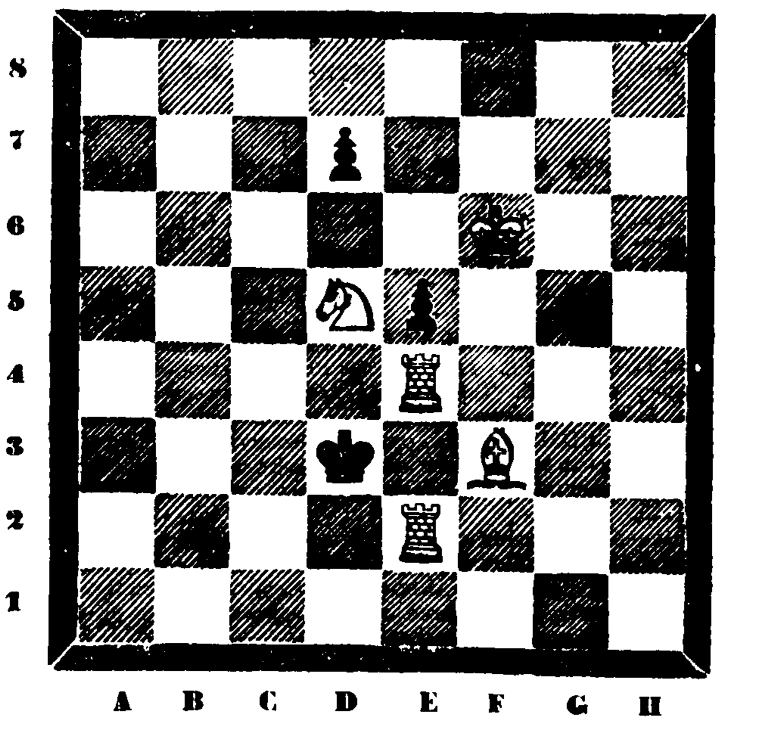

PROBLEMA'S.

1\. WIT. Kon. G 1, Kgin F 2, Kast. A 8, D 4, Rheer A 1, Paarden C 1, 8, Pion C 2.
ZWART. Kon. C 5, Kast. F 6, G 7, Rheer C 3, F 5, Paard E 8, Pions A 4, C 6, 7, E 5, G 3.
Wit geeft op den 5den zet mat.

2\. WIT. Kon. G 1, Kgin A 4, Kast. C 3, Rheer D 6, F 7, Pions A 2, E 4, G 2, H 2.
ZWART. Kon. C 8, Kast. H 8, Rheer B 6, Pions A 6, B 7, C 6, D 4, F 6, G 7, H 7.
Wit geeft op den 5den zet mat.

OPLOSSING VAN N°. 656.

	WIT.	ZWART.
1.	E 4 op F 6 †	D 5 op E 6
2.	B 6 „ D 6 †	E 6 „ D 6
3.	G 1 „ B 6 † en mat (met variatie).	

OPLOSSING DER PROBLEMA'S.

1\. WIT. D 1 op D 5, B 4 op D 4.
2\. WIT. B 7 op D 8, H 6 op F 5, F 5 of A 3 geeft mat.

Wij hebben goede oplossingen van de Opgaaf ontvangen van het Schaakgezelschap *Schaakliefhebbers* te Monnickendam, Schaakgenootschap *Pallas* te Borculo, een lid van het Schaakgezelschap *van Zuylen van Nyevelt*, en van de Heeren G. S. en J. D. B. te Dordrecht, J. A. B. te Harderwijk, O. te Zaandam, J. F. te Nijkerk, V. A. alhier.

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.